Ольга Малахівська

ЗБІРНИК ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

(із досвіду роботи)

Схвалено на засіданні науково-методичної ради
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
та рекомендовано для практичного використання
(витяг з протоколу № 2 від 14 березня 2023 року)

Рецензенти:
Береснєва Наталя Володимирівна, старша викладачка кафедри методики викладання і змісту освіти науково-методичної лабораторії суспільно-гуманітарної освіти (іноземні мови), методистка КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», фахівець вищої кваліфікаційної категорії;
Бурдейна Наталя Вікторівна, заступниця директора з навчально-виховної роботи Ставрівського опорного ліцею з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією Окнянської селищної ради Подільського району Одеської області, вчителька української мови та літератури, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель;
Довгань Валентина Сергіївна, консультантка сектору аналітичного забезпечення освітніх закладів та професійного розвитку педагогічних працівників відділу освіти, молоді та спорту, культури та туризму Окнянської селищної ради Подільського району Одеської області.

Технічний редактор:
Чешенко Олена Іванівна, методистка науково-методичної лабораторії природничо-математичної, інформатичної та STEM-освіти кафедри методики викладання і змісту освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», фахівець вищої кваліфікаційної категорії.

Малахівська О. В.
Збірник інтерактивних вправ на уроках англійської мови в початковій школі (із досвіду роботи) / О. В. Малахівська – Одеса, видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. – 87 с.

Малахівська Ольга Вікторівна,
вчителька англійської мови Ставрівського опорного ліцею з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією Окнянської селищної ради Подільського району Одеської області, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист.

Збірка знайомить із практичними основами використання інтерактивних вправ на уроках англійської мови з досвіду роботи вчителя англійської мови. Представлені дидактичні ігри, використання конструктора LEGO, інтерактивного обладнання, інтернет-додатків на уроках англійської мови. Описано фрагменти позакласної роботи вчительки.

Видання стане в нагоді для вчителів англійської мови, молодим спеціалістам, які тільки розпочали свою практику, керівникам методичних об'єднань мовно-літературної галузі, вчителям-наставникам, керівникам гуртків, а також буде цікавим і корисним небайдужим батькам та учням.

ЗМІСТ

Вступ ……. 8

Розділ 1.
Інтерактив як засіб позитивної мотивації учнів початкової школи на уроках англійської мови ……..……..…… 11

Розділ 2.
Добірка інтерактивних вправ з англійської мови для учнів початкової школи (із досвіду роботи) ……..…… 19

2.1. Конструктор LEGO як потужний інструмент для вивчення англійської мови в НУШ ……..... 19

2.1.1. Вправи для формування лексичної компетенції учнів..... 21

- Вправа “Word-bricks”
- Вправа “Color words”
- Вправа “What is missing”
- Вправа “Happy tower”
- Вправа «True/False»
- Вправа “Agree/Disagree”
- Вправа “Yes/No”
- Вправа “Word tower”
- Вправа “Toys&Bricks”
- Вправа “Draw a toy”
- Вправа “Kids’ toys”

2.1.2. Вправи на закріплення літер англійського алфавіту…… 25

- Вправа “Letter tower”
- Вправа “First letters”
- Вправа “Letter bricks”

- Вправа “Color letters”
- Вправа “What letter is missing?”
- Вправа “Funny tower”
- Вправа “Colorful alphabet”
- Вправа “Yes/No”
- Вправа “Write a letter”

2.1.3. Вправи на засвоєння кольорів англійською мовою…….. 28

- Вправа “Colorful song”
- Вправа “Say tongue twister”
- Вправа “Color game”
- Вправа “Show the color”
- Вправа “Rainbow tower”
- Вправа “Translate the words”
- Вправа “What is missing?”
- Вправа “Yes/No”
- Вправа “Right/Wrong”

2.1.4. Вправи на вивчення англійських цифр …….. 31

- Вправа “Number dictation”
- Вправа “Build a tower”
- Вправа “Make a LEGO-number”
- Вправа “What is the next number?”
- Вправа “Days of the week”
- Вправа “How many bricks?”
- Вправа “How many?”
- Вправа “Right/wrong”

2.1.5. Вправи-руханки з використанням цеглинок LEGO …….. 35

- Вправа “Pass the brick”
- Вправа “Butterflies”
- Вправа “Move together”
- Вправа з пальчикової гімнастики “Make a fist”

2.1.6. Рефлексія уроку з LEGO…… 37

2.2. Навчання дітей в ігровій формі через інтерактивне обладнання для Нової української школи ……. 38

2.2.1. Мультимедійний інтерактивний додаток English with Smiling Sam як засіб позитивної мотивації та креативного мислення школярів…… 39

Тренувальні вправи для розвитку комунікативних здібностей

- Вправа для систематизації та узагальнення вивченого “Listen and match”
- Вправа на повторення і активізацію лексичного матеріалу “Listen, then point to the tick or the cross”
- Вправа на розвиток вміння сприймати на слух “Listen and point”
- Вправа на засвоєння лексичних одиниць “Listen and repeat”
- Вправа-рольова гра на активізацію словникового запасу учнів “Listen and say/sing”
- Вправа на розвиток навичок монологічного і діалогічного мовлення “Retell the story”
- Вправа на формування навичок правильної вимови звуків англійської мови та вивчення букв “Name and repeat”
- Вправа на формування навичок читання “Listen and read”

2.2.2 Інтерактивна підлога Briolight – яскрава новинка в освітній сфері…….. 44

📷 Вправа “Look, listen and choose”

📷 Вправа “Look and label”

📷 Вправа “Listen and choose the picture”

📷 Вправа “Read and cross the odd word out”

📷 Вправа-гра “True-False”

📷 Вправа “Choose the country”

📷 Вправа “Pick up the letters”

📷 Вправа “Choose the attractions”

📷 Вправа “Count the numbers”

📷 Вправа-релаксація “Catch the fish”

2.2.3 Особливості мультимовного сервісу Learningapps ……. 48

2.2.4. Вебсервіс LiveWorksheets – інтерактивний майданчик для саморозвитку учнів …… 50

2.2.5. Інтернет-ресурс Quizlet – платформа для вивчення іноземної мови…….. 51

Розділ 3.
Формування в учнів початкових класів міжкультурної компетентності в контексті позакласної роботи …….. 53

3.1. Вивчення англійської мови через знайомство учнів з традиціями та святами англомовних країн…….. 54

3.1.1. Міжнародний день млинця в Англії (International Pancake Day)…… 55

🥞 Урок-практикум “How to make pancakes?”

🥞 Розважальна програма “Funny racing”

3.1.2. День святого Патрика (St Patrick's Day) ……... 68

- Творча майстерня "How to make a shamrock with paper?"
- Інтерактивна година "Magic clover"
- Арт-тайм "Happy green holiday!"
- Музична перерва "Irish motifs"
- Poems

Висновки …… 82

Список використаних джерел ……..…….…… 85

БУДУЄМО НОВУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ

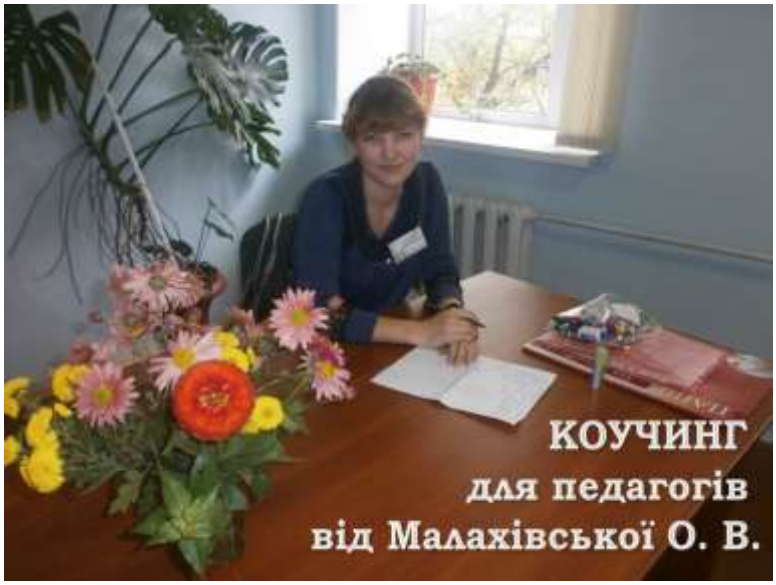

ВСТУП

Сьогодні в умовах війни багато українських дітей та дорослих змушені покидати свої будинки та шукати прихистку на більш безпечних територіях за межами країни. Саме тому питання вивчення англійської мови є дуже актуальним і важливим, оскільки в найскладніших ситуаціях за кордоном треба бути адекватним і зібраним. Знаючи англійську мову навіть на базовому рівні, можна знайти необхідну інформацію для виїзду за кордон, пройти митний контроль, оформити швидко документ. В подорожі треба вміти скористатися медичними, банківськими або соціальними послугами, легко дістатися пункту призначення. За допомогою мови можна підтримати розмову, подолати мовний та психологічний бар'єри, можна взяти на себе відповідальність за своїх рідних, які мовою не володіють. **Англійська мова – міжнародна**. В багатьох країнах світу вона використовується як на офіційному рівні, так і в побуті. Куди б ми не приїхали, знаючи англійську, буде легше адаптуватися, зрозуміти культуру та традиції, влитися в життєвий ритм закордоння. Отже, знання мови – це

не просто привілей чи перевага, це потреба, інструмент, який допомагає у всіх сферах життя.

На жаль, школярі та їх батьки не завжди розуміють необхідність і значення англійської мови в житті людини. Багато хто витрачає свій час і великі кошти на вивчення мови вже у дорослому віці, коли йдуть працювати у міжнародні компанії, чи розширюють свій бізнес за кордоном, збираються на ділові зустрічі з іноземними партнерами або цього вимагають роботодавці. Тому *завдання вчителя сьогодні* – заохотити учнів до вивчення іноземної мови ще змалечку.

У збірнику представлено інтерактивні вправи, які широко використовуються у практичній діяльності (із досвіду роботи). Вони стимулюють учнів до креативного та логічного мислення, створюють комфортну атмосферу для творчості, підвищують мотивацію до вивчення англійської мови.

У першому розділі розкрито зміст інтерактивного навчання, його мета і завдання, визначено переваги над традиційними методами. Розглядаються сучасні підходи до організації ефективного освітнього процесу в Новій українській школі. Підкреслено важливість впровадження в освіті інтерактивних методів навчання, які підвищують загальний рівень навчального процесу, підсилюють мотивацію навчання і пізнавальну активність, постійно підтримують вчителів в стані творчого пошуку дидактичних новацій.

У другому розділі представлено власний досвід впровадження інтерактивних вправ на уроках англійської мови, спрямованих на формування навичок ігрової та навчальної діяльності в учнів початкових класів. У розділі пропонується опис використання LEGO-технології як оптимального засобу, що дозволяє молодшим школярам у формі пізнавальної гри дізнаватися багато важливого і розвивати необхідні в подальшому житті навички. Розкрито різні можливості застосування інтерактивного обладнання в практичній діяльності вчителя англійської мови.

У третій розділ увійшли приклади позакласних заходів, що сприяють формуванню в учнів початкових класів міжкультурної компетентності та ефективному досягненню поставлених завдань в контексті позашкільної роботи.

У збірнику розглядається пошук способів, зокрема, спроба відповісти на запитання, які хвилюють сьогодні кожного вчителя англійської мови:

- Як умотивувати школярів, щоб їм не було нудно?
- Як зробити урок цікавим?
- Як довести дітям, що англійська – це модно і сучасно?

Зважаючи на величезну різноманітність форм і методів інтерактивного навчання, цікавих практичних вправ та дидактичних ігор, багатогранність сучасних підходів та технологій, у збірнику висвітлено лише деякі аспекти впровадження інтерактивних вправ на уроках англійської мови.

Збірник стане в нагоді вчителям англійської мови, студентам-практикантам, керівникам гуртків, творчим педагогам, учням, небайдужим батькам як на уроках, так і в позакласній роботі.

РОЗДІЛ 1
ІНТЕРАКТИВ ЯК ЗАСІБ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

«Найважливіша умова успішної роботи навчального закладу – це багате, різностороннє інтелектуальне життя педагогічного колективу, допитливість, інтерес до нового в науці, постійний інтелектуальний ріст, удосконалення».

В. О. Сухомлинський

Сьогодні в умовах реформування освіти в українських школах планується можливе введення викладання предметів двома мовами – українською та англійською. Коли така зміна може з'явитися у школах, наразі невідомо, та вже стає зрозумілим, що вивчення англійської мови набуває вищого ступеня значущості та все більшої актуальності в області міжкультурної комунікації. Білінгвальне навчання є одним з найбільш перспективних методів ефективного виховання і освіти. У багатьох країнах вже давно встановлено двомовне, тримовне і багатомовне навчання: Австралія, Бельгія, Канада, США, Фінляндія, Швейцарія та ін. Це важлива умова подолання мовного бар'єру і академічних успіхів школярів. Таке навчання дозволяє усвідомити культурні, етнічні ідентичності і різноманіття, долучитися до загальнонаціональних цінностей. Діти накопичують культурний і мовний досвід, що дозволяє успішно адаптуватися до інших культур і соціального оточення. Білінгвальне навчання формує різні рівні і типи культурної та мовної компетенції [6].

Саме тому ми, вчителі, маємо бути готовими до кардинальних змін в освіті і маємо забезпечити якісний рівень знань учнів.

Згідно із Законом України «Про освіту», Державною національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті, Концепцією загальної середньої освіти, новим Державним стандартом початкової загальної освіти [5] потрібно здійснити кардинальний перехід від традиційного інформаційно-

пояснювального навчання, спрямованого на передачу готових знань, до розвивального, зорієнтованого на формування творчої компетентності у всіх сферах життя особистості.

Вчителі іноземної мови вдало комбінують як традиційні, так і незвичні (інноваційні) методи і технології викладання мови. Та при виборі сучасних методів навчання мають бути враховані такі **КРИТЕРІЇ**, відповідно до яких використані методи [3, с. 320]:

- створюють атмосферу, в якій діти почуваються вільно і комфортно;
- розвивають бажання практичного вживання іноземної мови;
- заохочують, враховуючи емоції та почуття учнів;
- стимулюють мовні, когнітивні і творчі здібності школярів;
- активізують учня, який взаємодіє з іншими учасниками навчального процесу;
- створюють ситуації, в яких учитель не є центральною фігурою, а учень має усвідомити, що вивчення іноземної мови пов'язано з його особистістю і інтересами, а не з прийомами і засобами навчання, які використовує вчитель;
- навчають учня працювати над мовою самостійно на рівні його фізичних, інтелектуальних і емоційних можливостей, одночасно забезпечуючи диференціацію та індивідуалізацію навчального процесу;
- передбачають сукупність різної роботи в класі: індивідуальну, групову, колективну, стимулюючи активність школярів, їх самостійність, творчість.

Сьогодні в освіті швидко розвиваються і широко використовуються *інформаційно-комунікаційні технології*, які об'єднують усі сфери життя. Застосування в школах комп'ютерної техніки, інтерактивних дошок, мультимедійних проекторів, цифрових документ-камер, Wi-Fi роутерів, глобальної мережі Інтернет *сприяло успішному використанню освітніх інтернет-ресурсів* для забезпечення повноцінного навчання учнів. На уроках

поєднується досвід традиційних методів (сприймання нового матеріалу, засвоєння, осмислення, узагальнення) з інтерактивним навчанням.

За визначенням вченої Олени Пометун, «**Інтерактивне навчання** – це діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія вчителя і учня. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації навчальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету. *Мета інтерактивного навчання* – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, досконаліть, інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам освітній процес» [7, с. 2].

Зміст інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається у невимушеній активній взаємодії всіх учнів. Це навчання в колективі, в групі; взаємонавчання; це співпраця, співтворчість, де поважають думку кожного, де будь-хто може розкрити свої здібності. Інтерактивне навчання змінює підхід до вивчення предмету, передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин. Процес навчання стає більш цікавим, менш втомлюваним, під час якого пасивні слухачі стають активними учасниками заняття.

Основними формами інтерактивної роботи є навчальна взаємодія учнів у парах і мікрогрупах. Склад групи може складати 4-6 осіб.

Риси інтерактивного навчання [2]**:**

- двобічний характер;
- спільна діяльність учителя й учнів;
- взаємодія та співтворчість учасників процесу;
- керівництво процесу вчителем;
- спеціальна організація та різноманітність форм;
- цілісність та єдність;
- мотивація та зв'язок з реальним життям;

– виховання та розвиток особистості учнів одночасно з процесом засвоєння нових знань.

На думку Редько В. **переваги інтерактивного навчання перед традиційним є наступні** [10, с. 29]:

– у роботі задіяні усі учні класу;
– учні навчаються працювати у команді;
– формується доброзичливе ставлення до опонента;
– кожна дитина має можливість пропонувати свою думку;
– створюється «ситуація успіху»;
– за короткий час опановується велика кількість матеріалу;
– формуються навички толерантного спілкування, вміння аргументувати свій погляд, знаходити альтернативне рішення проблеми.

Вчені розглядають інтерактивне навчання як сукупність технологій, яка складається з інтерактивних форм і методів навчання та виховання [3, с. 38]. У своїй книзі «Сто порад учителеві» В. О. Сухомлинський написав, що дитина є істотою, яка мислить, пізнає світ не тільки навколо себе, але ще і пізнає самого себе. Причому це знання приходить не тільки розумом, а й серцем [12, с. 21].

Інтерактивна діяльність на уроках допомагає учням ставати повноправним учасником навчального процесу. У використанні інтерактивних методів важливим є те, що педагог не дає нових знань, а спонукає учасників до самостійного пошуку. Тобто при такому навчанні педагог виконує функцію помічника в роботі. Впровадження в освіті інтерактивних методів навчання підвищує загальний рівень навчального процесу, підсилює мотивацію навчання і пізнавальну активність, постійно підтримує вчителів в стані творчого пошуку дидактичних новацій [12, с. 117].

На початку 90-х років про впровадження інтерактивних методів говорили німецькі вчені – Арнольд Р., Шелтен А., Швейцер А., Стус Ф., Вейдиг І. Вони наголошували на необхідності застосування інтерактивних методів навчання іноземних мов для підготовки висококваліфікованих випускників. Багато

вітчизняних дослідників визначали **молодший шкільний вік** як найсприятливіший для вивчення іноземної мови та запропонували найефективніші технології навчання іноземної мови в молодшій школі (Азаров Ю., Басіна А., Бичківська Т., Вєтохов О., Гусак Л., Каплан Г., Кононихіна Н., Кравчук Т., Кужель О., Лінінська Ю., Макарова Л., Москалюк Л., Мухіна В., Онисюк О., Редько В., Роман С., Скрапченко О. та інші). Аналіз наукових джерел з цього питання свідчить про те, що головна увага приділяється взаємодії учасників інтерактивного спілкування. Проблемам застосування в навчальному процесі інтерактивних методик присвячені також роботи Пометун О., Пироженко Л., Сиротенко Г. та ін. Саме Олена Пометун висвітлила нові ідеї, підходи і методи в інтерактивному навчанні, представила увесь спектр апробованих, надзвичайно ефективних та цікавих способів навчання дітей і дорослих у своїй праці «Енциклопедія інтерактивного навчання» [9, с.141].

Доведено, що інтерактивна освіта не тільки стимулює пізнавальну діяльність, а й сприяє ***формуванню предметних і загальновиховних компетентностей:***

- розвиток критичного мислення;
- підвищення впевненості у власних силах;
- розвиток самостійності і відповідальності;
- укріплення позитивного «Я»;
- розвиток креативності;
- розвиток організаторських і комунікативних здібностей;
- оволодівання відповідними життєвими і професійними компетенціями;
- зростання успішності;
- створення атмосфери співпраці й ефективної взаємодії.

Успішне впровадження, практичне застосування інтерактивних форм і методів навчання та виховання в сучасну освіту є ознакою сьогодення,

діджиталізації, одним із напрямків модернізації освіти та необхідною умовою забезпечення повноцінних освітніх потреб учнів.

У 2017 році в Україні розпочалося масштабне реформування освіти, що дістало назву НУШ – Нова українська школа.

Головні компоненти Концепції Нової української школи [1, с.11]:

- новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві;
- потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм;
- наскрізний процес виховання, який формує цінності;
- педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Серед **ключових компетентностей**, які виділено Новою українською школою, є:

- ∇ здатність спілкуватися іноземними мовами;
- ∇ інноваційність;
- ∇ інформаційно-комунікаційна компетентність;
- ∇ культурна компетентність;
- ∇ соціальна компетентність.

Це ті компоненти, які формують необхідні для успішної самореалізації в суспільстві вміння і навички.

Відповідно до *вимог Концепції Нової української школи* одним з ефективних шляхів оновлення змісту і методів навчання в сучасній школі є інтеграція, яка реалізується на засадах тематичного та діяльнісного підходів. **Державний стандарт початкової освіти** передбачає організацію освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі та з переважанням ігрових методів у першому циклі та на інтегровано-предметній основі у другому циклі [4].

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості [5].

Відповідно до окресленої мети, **головними завданнями іншомовної освіти у початковій школі** є [14; 15]:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених цією програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов [14; 15].

Навчання молодших школярів ґрунтується на взаємодії дітей і дорослих – грі, спільній праці, пізнанні, спілкуванні [7, с.2]. Поступово дитина стає активним учасником цього процесу. Вона спільно з учителем визначає мету, відкриває нові знання, засвоює навчальні дії, експериментує, відповідає за свою роботу. Тож важливо одразу уникнути авторитарного впливу на особистість дитини, встановити й підтримати добрі стосунки, довіру у спільній діяльності.

Це є так званий **скаффолдінг** («scaffolding»), що означає створення безпечного середовища для учнів, яке допомагає отриманню відчуття «досягнення, успіху» шляхом особливої підтримки, яка поступово закінчується. Неосвічені учні, особливо у початковій школі, працюють та навчаються за підтримки когось більш освіченого, «спираючись» на професійну підтримку та опору, які надає вчитель – від цього залежить успішність навчання учнів.

Нова ситуація розвитку зумовлює необхідність організації особливого середовища й відповідної діяльності, у якій дитина могла б себе реалізувати. Визначальним для вибору форм і способів реалізації навчання є дотримання вимог навчальної програми [1, с. 30].

У пояснювальній записці «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас» і «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас» визначено рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Там сказано: «Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо» [14; 15].

Проблема пошуку форм і методів роботи на уроці залишається актуальною. Сьогодні існує величезна кількість фахових педагогічних видань і електронних ресурсів з перлинами досвіду провідних педагогів-практиків, і в арсеналі методичних прийомів учителя завжди є місце інноваціям, які пов’язані з інтерактивним навчанням.

РОЗДІЛ 2
ДОБІРКА ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
(із досвіду роботи)

Якщо дітям не дуже цікаво на уроках, то змусити їх щось робити буде важко. Особливо, коли це стосується іноземної мови. Тут на допомогу вчителю приходять інтерактивні технології, що містять безліч ефективних вправ, які враховують навантаження та інтереси дитини.

У своїй роботі використовую цікаві інтерактивні вправи, які мотивують дітей виконувати завдання краще і швидше, а урок проходить в ігровому форматі.

2.1. Конструктор LEGO як потужний інструмент для вивчення англійської мови в НУШ

Основним видом діяльності школярів є гра. Вона допомагає дітям формувати і розвивати всі необхідні навички та вміння, які в майбутньому стануть в пригоді протягом усього життя. Яскравим прикладом інтеграції організованої освітньої діяльності і самостійної діяльності дітей є LEGO-технологія.

Питання впливу LEGO-конструювання обґрунтовано в численних працях провідних психологів і педагогів. Сучасні дослідження таких авторів як Л. Комарова «Країна з ЛЕГО», Л. Парамонова «Дитяче творче конструювання», Е. Фешина «ЛЕГО-конструювання в дитячому садку», Т. Лусс «Формування навичок конструктивно-ігрової діяльності у дітей за допомогою ЛЕГО» [12, с.620] доводять, що конструювання з LEGO виходить далеко за межі розуміння поняття «конструювання» у традиційному сенсі слова, сьогодні воно допомагає комплексно інтегрувати форми роботи з конструктором LEGO в освітній процес та вирішувати ряд завдань, передбачених Державним стандартом початкової освіти в Україні [5].

Компанія «The LEGO Foundation» ще з 2010 року співпрацює з МОН і успішно реалізує та впроваджує проєкт «Навчання через гру» в освітньому процесі Нової української школи. Робота з конструктором LEGO дозволяє молодшим школярам у формі пізнавальної гри дізнаватися багато важливого і розвивати необхідні в подальшому житті навички. Відбувається знайомство з навколишнім світом [8, с.145]. Завдяки цій технології діти детально обмірковують завдання, вчаться працювати у парах і мікро-групах, приходять на допомогу один одному. На заняттях відчувається творча атмосфера, активізується словниковий запас дитини, розвивається логічне та критичне мислення, формуються навички діалогічного мовлення.

Та перш ніж розпочати взаємодію з дітьми, треба замислитися над тим, що ми розвиваємо творчих людей, які вміють мислити, обґрунтовують свою думку, готові вчитися впродовж всього свого життя. На думку Редько В., вчитель і є *дизайнером умов і комфортного середовища*, де перебувають діти, і це середовище має бути максимально природнім та зрозумілим для них – **ігровим та діяльнісним** [11, с. 6].

У своїй практичній діяльності часто використовую LEGO-конструктори, бо вважаю, що це:

- ∇ оптимальний засіб формування навичок ігрової, навчальної діяльності;
- ∇ важливий критерій всебічного розвитку учнів;
- ∇ потужний інструмент для вивчення англійської мови;
- ∇ позитивний вплив на школярів;
- ∇ підвищення мотивації до навчання.

Дітям дуже подобається працювати з яскравими цеглинками, вони захоплюються процесом навчання, активно співпрацюють в групі, уважно слухають вчителя.

2.1.1. Вправи для формування лексичної компетенції учнів

Введення нових лексичних одиниць грає важливу роль у **створенні слухо-зорового образу** цих одиниць за допомогою фізичних реакцій. У процесі автоматизації дій учнів з новими словами існують певні труднощі засвоєння і запам'ятовування. Саме тому дуже доречно використовую вправи, під час яких *діти вчаться* слухати і відповідати на запитання, швидко реагувати, запам'ятовувати нову лексику, повторювати вивчене за допомогою цеглинок LEGO.

Основні завдання таких вправ: при вивченні нових лексичних одиниць за кожним словом умовно закріплюємо цеглинку певного кольору. Діти виконують завдання за допомогою LEGO.

Наприклад: при вивченні **теми «My toys»** за цеглинками закріплюємо нові слова (тема може бути будь-яка):

doll ball bell plane train

Вправа "Word-bricks"

Вчитель називає слово англійською, діти піднімають цеглинку відповідного кольору і перекладають слово українською (doll – лялька, червона цеглинка, bell – дзвіночок, зелена цеглинка).

T. If I say “a doll” you have to translate the word into Ukrainian and raise up a red brick. If I say “a ball”, you have to translate the word and raise up a yellow brick. If I say “a bell”, you have to translate this word and raise up a green brick. If I say “a plane”, you have to translate this word and raise up a blue brick. And if I say “a train”, you have to translate this word and raise up a light-blue brick. Let’s begin!

Вправа “Color words”

Вчитель називає колір цеглинки або показує її, діти називають слово, закріплене за цеглинкою англійською мовою і перекладають його українською (жовта цеглинка – ball – м’ячик, червона цеглинка – doll - лялька).

T. If I show you a yellow brick you have to say “a ball” and translate it into Ukrainian. If I show you a red brick, you have to say “a doll” and translate it. If I show you a green brick, you have to say “a bell” and translate it. If I show you a blue brick, you have to say “a plane” and translate it. If I show you a light-blue brick, you have to say “a train” and translate it. Let’s go!

Вправа “What is missing”

Вчитель називає лише чотири слова з п’яти. Діти слухають, відкладають названі слова у вигляді цеглинок, показують відповідну, що залишилась цеглинку і називають слово, яке пропущене, англійською мовою, а потім перекладають на українську (doll, ball, plane, train, пропущене слово bell – зелена цеглинка, дзвіночок; ball, plane, train, bell, пропущене слово doll – червона цеглинка, лялька і т.д.).

T. I will name only four words from 5. You have to say what word is missing. Let’s do it!

Вправа “Happy tower”

Вчитель називає слова по порядку, учні викладають вежу з цеглинок відповідного кольору, потім навпаки (doll ball bell plane train / train plane bell ball doll). Слова можна називати вроздріб. При роботі в парах слова називати двічі, можна вроздріб. Тоді вежа вийде більшою.

T. I name the words one by one, you build a tower from the bricks. Then make a tower in pair. Let’s play!

Вправа «True/False»

Вчитель називає слово і показує цеглинку. Якщо правильно, то діти піднімають таку ж цеглинку і погоджуються фразою: «Yes, it is!», якщо ні – вживають фразу «No, it is not!» і називають правильне слово («It is a plane» - «No, it is not! It is a doll!», «It is a plane» - «Yes, it is!»)

T. I name the word and show you a brick. If it is a right word you say: «Yes, it is! », if it’s not true, you answer: «No, it is not! » and say the right word. Let’s work!

Вправа “Agree/Disagree”

Вчитель називає слово або показує малюнок і показує цеглинку. Якщо правильно, то діти піднімають зелену цеглинку і погоджуються фразою: «I agree», якщо ні – піднімають червону цеглинку і вживають фразу «I disagree» («It is a plane» - «I disagree», «It is a doll» - «I agree»)

T. I name the word and show you a brick. If it is right, raise up a green brick, if it’s wrong, raise up the red one. Be attentive!

Вправа “Yes/No”

Вчитель показує цеглинку певного кольору і запитує: Is it a train? Якщо так, то діти піднімають зелену цеглинку і погоджуються фразою:, якщо ні – піднімають червону цеглинку і вживають фразу «No, it is not!» («Is it a train?» - «No, it is not!», «Is it a doll?» - «Yes, it is! »)

T. I ask you a question. You answer «Yes, it is! » and raise up the green brick if it is true and «No, it is not! » if it is wrong and show the red one. Let’s begin!

Вправа “Word tower”

Вчитель показує складену вежу з цеглинок і просить дітей назвати слова у відповідній послідовності, потім навпаки (doll ball bell plane train / train plane bell ball doll). Цеглинки по кольору можна також складати вроздріб.

T. Look at my tower. Name the words in this order.

Вправа “Toys&Bricks”

Іграшки (лялька, м’ячик, дзвіночок, поїзд, літак) розкладені на парті. Учень має підійти і покласти до іграшок відповідні за кольором цеглинки: лялька – червона цеглинка, м’яч – жовта, дзвоник – зелена, поїзд – блакитна, літак – синя.

T. Look at these pictures. Think and put the bricks to the right picture.

Вправа “Draw a toy”

Вчитель показує цеглинку, а діти малюють в зошиті відповідну іграшку: лялька – червона цеглинка, м’яч – жовта, дзвоник – зелена, поїзд – блакитна, літак – синя. Можна показувати по дві цеглинки, тоді діти малюють два предмета.

T. Look at the bricks and draw a toy.

Вправа “Kids’ toys”

Вчитель читає текст. Учні слухають і показують на цеглинках, які іграшки мають діти за текстом.

1)This is Meg. She has toys. She has a doll, a bell and a ball. Діти показують червону, жовту і зелену цеглинку.

2) This is Ted. He has toys. He has a plain, a train and a ball. Діти показують синю, блакитну і жовту цеглинку.

T. Listen to the text and show by the bricks what toys the kids have.

Міні-тексти можна скласти на будь-яку тему, використовуючи нові лексичні одиниці.

Такі вправи допомагають вчителю швидше ознайомити дітей з новим лексичним матеріалом.

2.1.2. Вправи на закріплення літер англійського алфавіту

Цеглинки LEGO використовую при вивченні і закріпленні літер англійського алфавіту. *Діти вчаться* слухати і відповідати на запитання, швидко реагувати, запам’ятовувати нові літери, формують перші навички читання, повторюють назви кольорів.

Основні завдання: при вивченні літер до кожної цеглинки закріпимо букву. Діти виконують завдання за допомогою LEGO.

Наприклад: У нас є шість навчальних цеглинок. Візьмемо перші букви англійського алфавіту (a b c d e f) і умовно закріпимо їх за цеглинками по кольору.

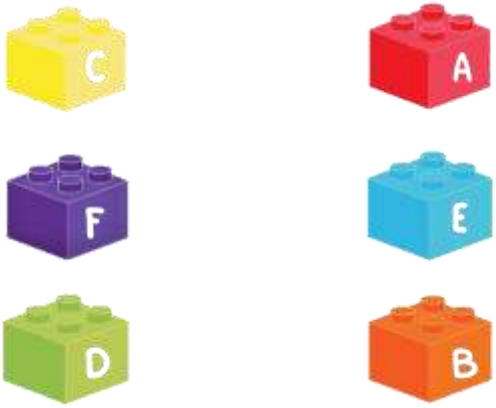

Вправа “Letter tower”

Вчитель складає з букв склади і слова, діти складають цеглинки відповідно у вежу (bad, bed, bef, baf, dab, deb, debf, febd, fad), пробують читати.

T. Make a tower from the letters.

Вправа “First letters”

Запитання дітям: «What letter does the word begin with?» Вчитель називає слова/показує малюнки, діти піднімають цеглинку відповідного кольору (fox – синя цеглинка, bear – оранжева і т.д., apple, dog, ant, forest, box, egg, cat, cow, bee…).

T. I say the word. You think, «What letter does the word begin with? » Then you raise up the brick of this word. Let’s play!

Вправа “Letter bricks”

Вчитель називає літеру, діти піднімають цеглинку відповідного кольору (a – червона цеглинка, b – оранжева і т.д.).

T. I name the letter and you raise up the brick to this letter. Let’s do it!

Вправа “Color letters”

Вчитель називає колір цеглинки або показує її, діти називають букву (жовта – c, червона – a і т.д.).

T. I show you a brick and you have to name the letter of this brick. Let’s play!

Вправа “What letter is missing?”

Вчитель називає лише 5 літер з 6. Діти слухають, показують цеглинку і називають букву, якої не вистачає. (a, c, d, e, f, не вистачає b – оранжева цеглинка).

T. I name the letters. Listen to me very attentively and then name the letter that was missing and show the brick.

Вправа “Funny tower”

Вчитель називає букви по порядку, учні викладають вежу з цеглинок відповідного кольору, потім навпаки, можна вроздріб (a b c d e f/ f e d c b a). Можна в парах, тоді букви можна повторювати.

T. I name the letters and you build a tower arom the bricks of these letters. Make a funny tower.

Вправа “Colorful alphabet”

Вчитель показує складену вежу з цеглинок і просить дітей назвати букви у відповідній послідовності, потім навпаки. Варіанти можуть бути різні (a b c d e f/ f e d c b a).

T. Look at my tower and name the letters one by one.

Вправа “Yes/No”

Вчитель називає букву і показує цеглинку. Якщо правильно, то діти піднімають таку ж цеглинку і погоджуються фразою: «Yes, it is!», якщо ні – вживають фразу «No, it is not!» і називають правильну букву («It is a letter b (показую цеглинку червоного кольору) - «No, it is not! It is a letter a»).

T. I show you a brick and name the letter. If it is true, raise up the same brick and say «Yes, it is! », if not – say «No, it is not! » and name the right letter.

Вправа "Write a letter"

Вчитель показує цеглинку, а діти записують в зошиті відповідну букву (червона – діти пишуть букву *а*, жовта – пишуть букву *с*). Букви можна написати кольоровими.

T. I show you the brick; you have to write a letter of this brick.

2.1.3. Вправи на засвоєння кольорів англійською мовою

Під час таких вправ діти вчаться слухати і відповідати на запитання, швидко реагувати, запам'ятовувати нові слова (назви кольорів), розвивати вміння сприйняття тексту на слух, розпізнавати слова в тексті на слух, зосереджувати увагу.

Основні завдання: при вивченні основних кольорів учні виконують вправи і відповідають на запитання за допомогою LEGO.

Вправа "Colorful song"

Учні розкладають кольорові цеглинки у такій послідовності: червоний, жовтий, синій, зелений, оранжевий і блакитний. Слухають пісню і торкаються олівцем цеглинки відповідного кольору. Потім пробують «грати» олівцями по цеглинках і хором співати.

Read and yellow, blue and green,
Blue and green, blue and green,
Read and yellow, blue and green,
Orange and light blue.

T. Listen to the song and touch the appropriate brick.

Вправа “Say tongue twister”

Вчитель читає повільно скоромовку. Учні піднімають цеглинку відповідно до почутих слів-назв кольорів у тексті. Наприклад, якщо діти почули слово red – вони піднімають червону цеглинку. Згодом вчитель читає скоромовку швидше і швидше.

One green beetle sat on a yellow hat,

And one fat red cat sat on a blue rag.

Відповідно діти піднімають по черзі зелений, жовтий, червоний, синій.

T. Listen to the tongue twister and raise up the appropriate brick.

Вправа “Color game”

Вчитель називає слова / показує малюнки (це можуть бути назви овочів, фруктів, тварин, продуктів) і запитує: “What color is it?”. Учні показують цеглинки відповідного кольору і дають відповідь. Наприклад: a carrot – It is orange, a tomato – It is red, a cucumber – It is green. Якщо предмет може бути різних кольорів, тоді діти піднімають всі можливі по кольору цеглинки. Наприклад: an apple – It is green, red, yellow, orange. A leaf – It is orange, red, green, yellow. Вчитель може одночасно показувати малюнки або називати слова, які одного кольору. Наприклад: a fox, a carrot, an apricot, an apple, a pumpkin, an orange - діти піднімають оранжеву цеглинку. Або a cucumber, an apple, a cabbage, a leaf, a kiwi – зелену.

T. I name the word and you have to answer the question “What color is it?” and raise up the appropriate brick.

Вправа “Show the color”

Вчитель запитує “What color begins with the letter … ?” Учні відповідають і показують цеглинку відповідного кольору. Наприклад: What color begins with the letter b? – Blue. What color begins with the letter o? – Orange і т.д.

T. Answer the question “What color begins with the letter …?” and show the appropriate brick.

Вправа “Rainbow tower”

Вчитель пропонує дітям викласти цеглинки по кольору веселки і назвати їх: red, orange, yellow, green, light-blue, blue. Згодом вежу можна скласти в будь-якому порядку. Це можуть зробити учні по черзі в ролі вчителя. Вежа може бути «веселою», тобто складеною нерівно за формою. Можна скласти «парканчик» з названих кольорів або силует тваринки. Вправу можна виконувати в парах, тоді назви кольорів будуть повторюватися і вежа буде більшою і «веселішою». Вчитель може використати вже готову вежу. Діти тільки називають кольори або розбирають вежу і називають кольори.

Вправу можна провести у мікро-групі, тоді діти називають кольори по черзі.

T. Build a tower with rainbow colors and name them. Then name them in the reverse direction.

Вправа “Translate the words”

Вчитель називає колір англійською, діти піднімають цеглинку відповідного кольору і перекладають слово українською (red - червона цеглинка, green - зелена) і навпаки: вчитель називає слово українською, учні перекладають англійською і показують відповідну цеглинку (червоний – red, зелений – green).

T. Translate the word into Ukrainian and show the brick

Вправа “What is missing?”

Вчитель називає кольори – 5 з 6. Діти уважно слухають і називають колір, який пропустив вчитель, показують цеглинку відповідного кольору. Наприклад: red, green, blue, yellow, orange. Діти називають – light blue.

T. Listen to me very attentively and then name the missing color.

Вправа “Yes/No”

Вчитель називає колір і показує цеглинку. Якщо правильно, то діти піднімають таку ж цеглинку і погоджуються фразою: «Yes, it is!», якщо ні – вживають фразу «No, it is not!» і називають правильний колір (“It is green” (показую цеглинку червоного кольору) – «No, it is not! It is red», - мають сказати діти).

T. I show you a brick and name the color. If it is true say : «Yes, it is! », if not - «No, it is not! » and name the right color.

Вправа “Right/wrong”

Вчитель показує цеглинку певного кольору і запитує: Is it blue? Якщо так, то діти піднімають зелену цеглинку і погоджуються фразою: «Yes, it is!», якщо ні – піднімають червону цеглинку і вживають фразу «No, it is not!» («Is it blue?» - «No, it is not!»)

T. I show you a brick and ask you. Answer with phrases «Yes, it is! » and «No, it is not!».

2.1.4. Вправи на вивчення англійських цифр

Під час таких вправ діти вчаться слухати і відповідати на запитання, швидко реагувати, запам’ятовувати нові слова (назви цифр і чисел), розвивати вміння сприйняття тексту на слух, розпізнавати слова в тексті на слух, зосереджувати увагу, рахувати.

Основні завдання: за цеглинками умовно закріплюємо назви цифр від 1 до 6. Наприклад: червона – це 1, зелена – 2, синя – 3, жовта – 4, оранжева - 5 і т.д. При вивченні цифр та числівників учні виконують вправи і відповідають на запитання за допомогою LEGO.

Вправа "Number dictation"

Вчитель показує цеглинку, учні записують в зошит цифру, яка закріплена за цією цеглинкою. Наприклад: red - діти пишуть 1, green – 2 і т.д. Цифри можуть повторюватися.

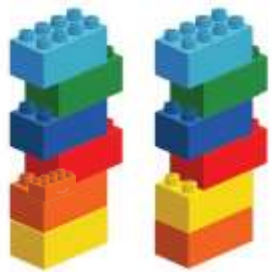

T. I show the brick, you write the number of this brick.

Вправа "Build a tower"

Учні працюють в парах. Вчитель називає цифру або число англійською мовою, діти будують вежу з тієї кількості цеглинок. Вежа може бути «веселою». Це також може бути місток або парканчик, силует тварин. І навпаки: вчитель показує готову вежу, а діти мають назвати англійською мовою число, порахувавши цеглинки.

T. I name a number, you build a tower with these nuber of bricks.

Вправа "Make a LEGO-number"

При вивченні цифр від 1 до 9 доречно використати вправу на складання цифр з цеглинок. Учні працюють в парах. З наявних цеглинок складають цифру, називають кількість використаних цеглинок і їх кольори (в другому семестрі).

Вправу можна виконувати на килимку.

T. Make a number from the bricks. Name the colors and number of them.

Вправа “What is the next number?”

За цеглинками закріплені цифри. Вчитель називає цифру, а діти називають наступну і показують цеглинку відповідного кольору. Наприклад: one – діти кажуть: «Two» і показують зелену цеглинку, бо за нею закріплена цифра 2 і т.д.

T. I name a number, you have to say the next number and show the appropriate brick.

Вправа “Days of the week”

За цеглинками закріплені цифри. Вчитель називає день тижня, учні кажуть, який він по порядку і показують відповідну цеглинку.

Наприклад: Tuesday – діти кажуть: the third і піднімають синю цеглинку і т.д.

T. I name a day of the week. You say the number and color of it.

Вправа “How many bricks?”

Вчитель показує дітям складену вежу і запитує: «How many bricks?» діти рахують, відповідають англійською і показують відповідну цеглинку. Можна використати зображення багатоповерхових будинків, потягів з причепами, букетів квітів і т.д.

T. Answer my question «How many bricks? » and show the appropriate brick.

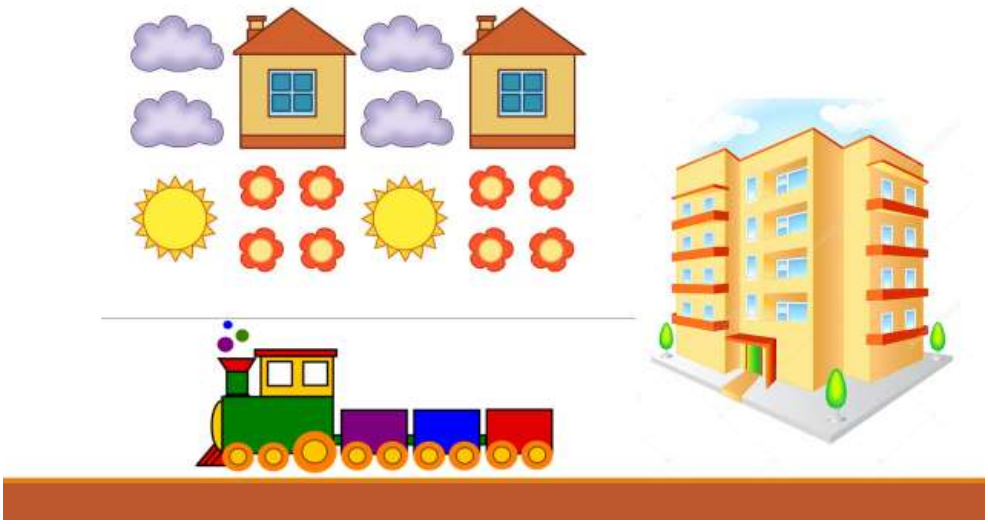

Вправа “How many?”

Вчитель читає речення, в яких перечислюються предмети, назви тварин чи продуктів тощо. Учні слухають і називають кількість, показують цеглинку відповідного кольору.

1) I can see a ball, a doll, a train, a plane and a robot (five – orange)
2) There are a banana, a lemon, an orange, an apple, a pear and an apricot (six – light blue)
3) Ted likes cake, chocolate, milk and tea
4) (four – yellow)
5) My mom cooked fish, meat and potato
6) (three – blue)

Речення можна скласти до будь-якої теми.

T. Listen to the sentences and name the number of objects. Show the appropriate brick.

Вправа “Right/wrong”

Вчитель показує цифру і запитує: Is it one? Якщо так, то діти піднімають зелену цеглинку і погоджуються фразою: «Yes, it is!», якщо ні – піднімають червону цеглинку і вживають фразу «No, it is not!», потім називають правильно цифру.

T. Agree with a phrase «Yes, it is! » if I am right and disagree if I am wrong and say: «No, it is not!», show the appropriate brick.

2.1.5. Вправи-руханки з використанням цеглинок LEGO

Проведення фізкультхвилинок на уроках англійської мови з використанням кольорових цеглинок LEGO не тільки формує ціннісне ставлення учнів до фізичного здоров’я, а й підбадьорює їх, робить процес рухової діяльності дітей активнішим. Школярі отримують задоволення, заряджаються енергією та позитивом на весь урок.

Вправа “Pass the brick”

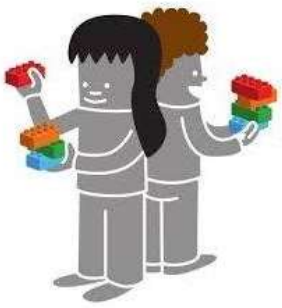

Учні стають по двоє, спиною один до одного, в руках тримають 6 навчальних цеглинок. Вчитель називає колір, і за командою діти передають цеглинку правою рукою за спиною. Лівою забирають. Кольори змінюються.

T. I say you a color and you pass a brick of this color to the right side to your mate. Let’s go!

Вправа “Butterflies”

Учні виходять на клас, стають в коло. Вчитель звертає увагу на себе словами «Butterflies», показує вежу з цеглинок, учні мають сформувати пари, трійки, четвірки і т.д., в залежності від кількості цеглинок

у вежі. Створюються групи метеликів. Кількість цеглинок змінюється. Можна рухатися під музичний супровід. Вчитель може брати участь у руханці.

T. Make a circle. After the word «Butterflies», you have to look at my tower and make a circle of this number. Let's move!

Вправа "Move together"

До кожної цеглинки закріплюємо дію.

Blue – Hands up! (Підніми руки догори!)

Yellow – Turn around! (Покрутись!)

Red– Smile! (Посміхнись!)

Green – Hands to the sides! (Руки в сторони!)

Light blue – Touch the floor! (Доторкнися підлоги!)

Orange – Say "Hello!" (Скажи: «Привіт!»)

Вчитель показує цеглинки, а діти виконують закріплену дію. Можна комбінувати по дві цеглинки і рухатися під музичний супровід. Команди можна змінювати.

T. I show you a brick and you do the appropriate action.

Вправа з пальчикової гімнастики "Make a fist"

Вчитель називає колір англійською. Учні беруть цеглинку відповідного кольору і стискають її в кулачок і відпускають. Спочатку лівою рукою, потім правою, одночасно. Робота в парі – стиснути цеглинку і передати товаришу.

T. I name a color; you take a brick of this color and make a fist with it. At first in the right hand, then in the left, both.

2.1.6. Рефлексія уроку з ЛЕГО

Цеглинки LEGO використовуються в кінці кожного уроку для зворотнього зв'язку з дітьми. Під час оцінювання учень може обрати одну або дві цеглинки одразу. Учні вчаться оцінювати свою роботу на уроці, їм цікаво і пізнавально, вчитель отримує інформацію від своїх учнів щодо їхнього сприйняття освітнього процесу в інтерактивному вимірі. Така форма роботи робить урок інноваційним.

T. How did you like our lesson? Was it interesting? Choose an appropriate brick and show me, please.

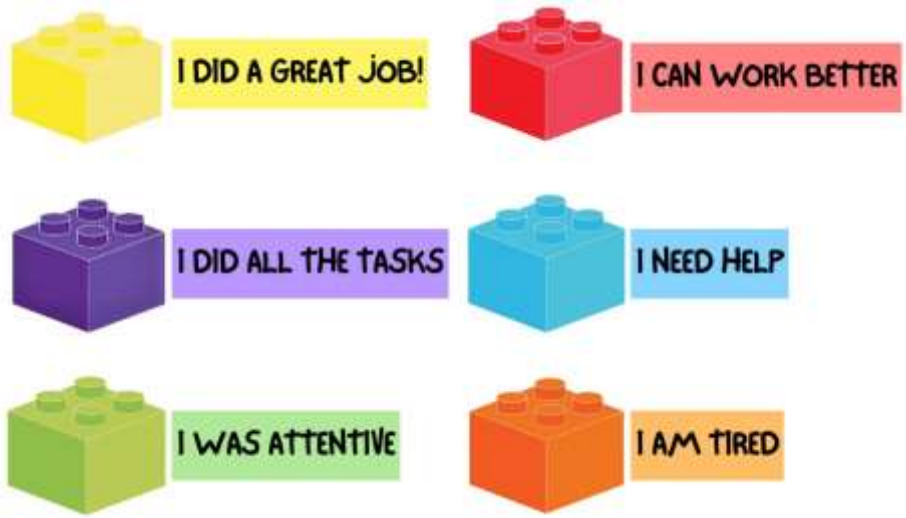

В результаті використання цеглинок LEGO на своїх уроках зрозуміла, що учні стають активними, жваво спілкуються, вчаться аналізувати, порівнювати, не бояться помилитися, підказують один одному. В школярів розвивається увага, пам'ять, спостережливість, активізується мислення. Вправи LEGO-технології розвивають дрібну моторику рук, стимулюють мовленнєвий розвиток і розумові здібності. Використовую і рекомендую LEGO-конструктор в початкових класах під час вивчення кожної теми.

2.2. Навчання дітей в ігровій формі через інтерактивне обладнання для Нової української школи

Навчання дітей в ігровій формі через інтерактивне обладнання для Нової української школи допомагає реалізувати в українських школах сучасні вимоги до уроку. Грамотно підібране інтерактивне обладнання для початкової школи має всі необхідні інструменти для організації ефективного та динамічного уроку, щоб утримати увагу маленьких учнів. Наприклад, використання мультимедійної панелі допомагає вчителю не лише демонструвати матеріал, а й вдало організувати взаємодію маленьких учнів з інтерактивними додатками. Розмаїття готових завдань, створених на інтернет-платформах, для опанування початкових умінь і навичок дозволяє вчителю підтримувати цікавість учнів до навчання та досягати гарних результатів.

Ефективним новим технічним засобом з використанням інформаційних технологій є **інтерактивна дошка**, яка поступово витісняє традиційну. Дошка обладнана комп'ютером, програмним забезпеченням і мультимедійним проектором. Найчастіше така дошка використовується для відображення візуальної інформації. Учні та вчителі показують відеоматеріали, презентації, фотослайди, тексти.

В ході роботи в класі учням цікавіше працювати з інтерактивною дошкою. Вона має свої переваги: кольорові електронні маркери та спонжі, заготовки стандартних фігур, інструменти для підсвічування та виділення, підкреслення фрагментів зображення, фотофіксація написаного, вставка в текст інформації одразу з Інтернет-мережі. За допомогою відображення інтерактивних матеріалів, які мають елементи управління з використанням сенсорів дошки, дуже добре застосовуються мультимедійні додатки.

2.2.1. Мультимедійний інтерактивний додаток English with Smiling Sam як засіб позитивної мотивації та креативного мислення школярів

Мультимедійний інтерактивний додаток English with Smiling Sam («Англійська з усміхненим Семом») для початкових класів закладів загальної середньої освіти Нової української школи є компонентом навчально-методичного комплекту з англійської мови автора Оксани Карпюк. Він базується на основі оригінальної авторської концепції позитивної мотивації та креативного іншомовного навчання молодших школярів, в основі якої лежить діяльнісний підхід та комунікативно-ігрова методика. Інтерактивний додаток містить посильні для учнів початкової школи завдання, які структурно і змістовно інтегровані з навчальним матеріалом підручника та націлені на краще засвоєння його матеріалу.

У своїй практичній діяльності використовую і рекомендую мультимедійний додаток як допоміжний і невід'ємний засіб на уроках

англійської мови в початковій школі. Додаток легко завантажити і використовувати як у класі, так і вдома. Дітям та їх батькам цікаво виконувати різноманітні завдання зі Смайликом Семом.

Пропоную познайомитись з деякими зразками інтерактивних вправ та завдань додатка, які доцільно використовувати в кожному класі початкової школи під час вивчення будь-якої теми.

Тренувальні вправи для розвитку комунікативних здібностей

Вправа для систематизації та узагальнення вивченого “Listen and match”

Учні слухають Смайлика і виконують завдання: підібрати правильний варіант.

e.g. I’ve got toast and jam

I’ve got an apple and cheese

T. Listen to Smile and match the pictures.

Вправа на повторення і активізацію лексичного матеріалу “Listen, then point to the tick or the cross”

Учні слухають Сема, обирають «галочку», якщо правильно, і «хрестик», якщо ні. За правильні відповіді учні отримують зірочки.

T. Listen to Sam and point to the tick if it is right and cross if it is wrong.

Вправа на розвиток вміння сприймати на слух “Listen and point”

Учні слухають і обирають правильний варіант. Вправа доречно підходить для перевірки засвоєних лексичних одиниць.

T. Listen and point to the right picture.

Вправа на засвоєння лексичних одиниць “Listen and repeat”

Учні слухають, ознайомлюються з новим лексичним мінімумом теми, запам’ятовують слова і речення, декілька разів повторюють.

T. Listen to the new words, repeat them.

Вправа-рольова гра на активізацію словникового запасу учнів “Listen and say/sing”

Учні спочатку слухають, запам’ятовують нову пісню, співають, грають роль.

T. Listen to the song, and then sing.

Вправа на розвиток навичок монологічного і діалогічного мовлення “Retell the story”

Учні слухають історію, за допомогою мультфільму пробують переказати її.

T. Listen to the story, try to retell it.

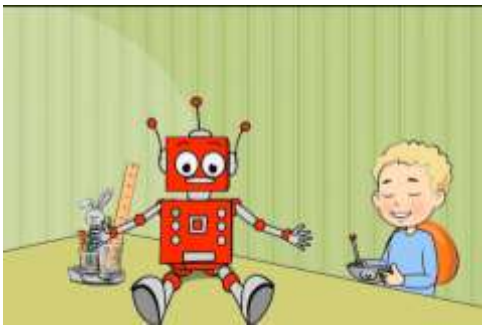

Вправа на формування навичок правильної вимови звуків англійської мови та вивчення букв “Name and repeat”

За допомогою додатка учні знайомляться з буквами і звуками англійського алфавіту, повторюють за Смайликом. Завдання представлено в яскравій формі, що сприяє швидшому запам’ятовуванню матеріалу. Крім того, додаток можна використати вдома для повторення і узагальнення вивченого.

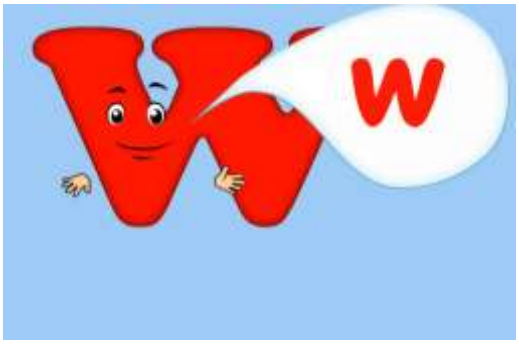

Вправа на формування навичок читання “Listen and read”

Учні слухають, повторюють, згодом читають самі.

T. Listen, repeat and read.

Ігрові вправи та завдання, анімовані пісні та історії, фонікси, які «оживають» на екрані, сприяють підвищенню мотивації учнів до вивчення англійської мови, збагачують їх навчальний досвід та урізноманітнюють інструментарій для роботи з англійською мовою у початкових класах.

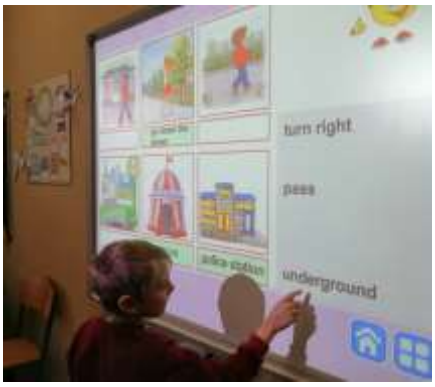

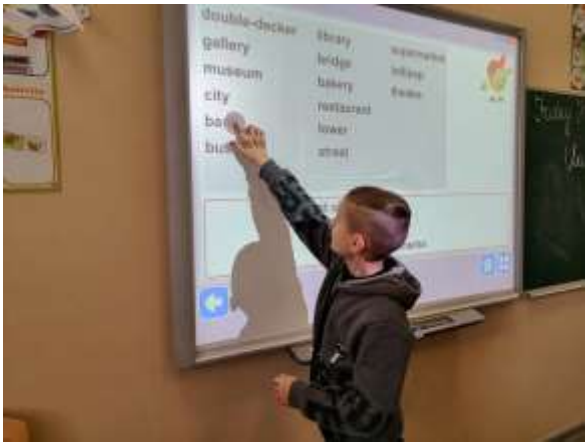

За допомогою таких вправ учні можуть повторити і активізувати вивчені лексичні одиниці, засвоїти літери англійського алфавіту, відпрацювати граматичні структури. В учнів розвивається вміння сприйняття тексту на слух, формуються навички читання, монологічного і діалогічного мовлення, правильної вимови звуків, розвиваються комунікативні здібності учнів.

Завантажити додаток можна для будь-яких класів початкової школи на сайті «Інтерактивний урок» за посиланням http://www.ilesson.com.ua/en1

2.2.2 Інтерактивна підлога Briolight – яскрава новинка в освітній сфері

Новинкою в освітній сфері є **інтерактивна підлога Briolight**, яка активно використовується в школі на уроках. Це проектор з унікальним програмним забезпеченням, що включає велику кількість вправ, які сприяють розвитку пізнавальних процесів. Завдяки програмі зображення проектується на підлогу, і з ним можна взаємодіяти.

Цілком доцільно використовувати інтерактивну підлогу як додатковий засіб заохочення учнів до вивчення нових слів під час опрацювання іноземної лексики на рівні слова за різними темами, під час вивчення нових ЛО і активізації або закріплення матеріалу.

Вправа “Look, listen and choose”

На підлозі проектуються зображення за темою Animals (Тварини). Програма озвучує назви. Учні спочатку слухають, а потім вибирають правильну відповідь. Вправа виконується в парах або в командах.

T. Look, listen and choose the right word.

Вправа “Look and label”

На екрані з’являються цифри. Учні слухають і мають обрати правильну цифру.

T. Look and listen, then choose the number.

Вправа “Listen and choose the picture”

На екрані з’являються малюнки. Прослухавши слово, учень має вибрати відповідний малюнок. Грають по черзі.

T. Look and choose the right variant.

Вправа “Read and cross the odd word out”

На екрані з’являються слова або малюнки за темою Food (Їжа). Прочитавши/подивившись, учень має вибрати зайве слово або малюнок.

T. Look at the pictures read the words and choose the odd word.

Вправа-гра “True-False”

На екрані з’являються малюнки з назвами за темою Toys (Іграшки) . Учень має обрати галочкою правильні варіанти.

T. Look at the pictures read the words and choose the right words.

Вправа “Choose the country”

На екрані з’являються державні прапори країн світу. Учень має обрати країну, якій відповідає прапор. Система дає назву країни.

T. Look at the flag and choose the right country.

Вправа “Pick up the letters”

На екрані з’являються літери англійського алфавіту врозкид. Учень має обирати тільки ті літери, які йдуть в алфавітному порядку, щоб в результаті зібралася абетка.

T. Look at the letters, then put them in alphabetical order.

Вправа “Choose the attractions”

На екрані з’являються зображення країн світу. Учень має обрати визначне місце, яке є в цій країні.

e.g. Great Britain – Big Ben

Ukraine – the Golden Gate

T. Look at the country and choose the right sight.

Вправа “Count the numbers”

Числа, які з’являються на екрані, потрібно виставити від 1 до 10 і порахувати в одному напрямку і у зворотньому.

T. Put the numbers in right order. Then count them.

Вправа-релаксація “Catch the fish”

Під заспокійливу музику діти полюють за рибками, які з’являються неочікувано. Вправа невимушена і може бути використана в якості відпочинку або релаксу.

T. Find the fishes and catch them.

Використовуючи в своїй практичній діяльності інтерактивну підлогу, можу з впевненістю сказати, що діти активніше повторюють і активізують вивчену лексику, відпрацьовують вживання лексичних одиниць. За допомогою таких інтерактивних вправ відбувається розвиток критичного і логічного мислення, діти швидко думають і реагують.

Окрім цікавих вправ, завантажених у програму, за допомогою інтерактивної підлоги є можливість подивитися відео на **онлайн-платформі**

YouTube, пограти у навчальні відеоігри, виконати пізнавальні завдання на безкоштовних онлайн-сервісах.

2.2.3 Особливості мультимовного сервісу Learningapps

Мультимовний сервіс Learningapps – це онлайновий сервіс, за допомогою якого можна створювати різноманітні інтерактивні вправи з різних предметних дисциплін для застосування на уроках і в позакласній роботі. Він призначений для розробки та використання інтерактивних завдань з різних предметів. Виконуючи дані вправи, учні можуть перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу.

Використання сервісу на уроках англійської мови дозволяє створювати вправи для використання з інтерактивною дошкою, або як індивідуальні вправи для учнів. Значною перевагою даного сервісу є можливість інтеграції завдань у системи дистанційного навчання.

Досвід застосування LearningApps в освітньому процесі початкової школи доводить, що дане навчальне середовище сприяє формуванню в учнів навичок ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій, уміння працювати в групах, стимулює розвиток інтересу до навчання, виховує відповідальність за індивідуальні та спільні результати діяльності. На уроках з використанням LearningApps учні з задоволенням виконують запропоновані вправи. Це навчальне середовище можна застосовувати на різних етапах уроку: під час організації самостійної, індивідуальної діяльності та у спільній проектно-дослідницькій діяльності [4].

З його допомогою можна створювати інтерактивні ігрові завдання для будь-якого віку. Особливості Learningapps в тому, що інтерфейс платформи побудований зрозуміло, тому можна легко створювати інтерактивні завдання для школярів у **формі вікторини, пазлів, гри-перегонів, стрічки часу, інтерактивного зображення** – загалом 19 типів завдань. На платформі

міститься величезна бібліотека з готовими інтерактивними завданнями з понад 30 навчальних дисциплін. https://learningapps.org/

У своїй роботі широко використовую онлайн-сервіс Learningapps і рекомендую його своїм колегам.

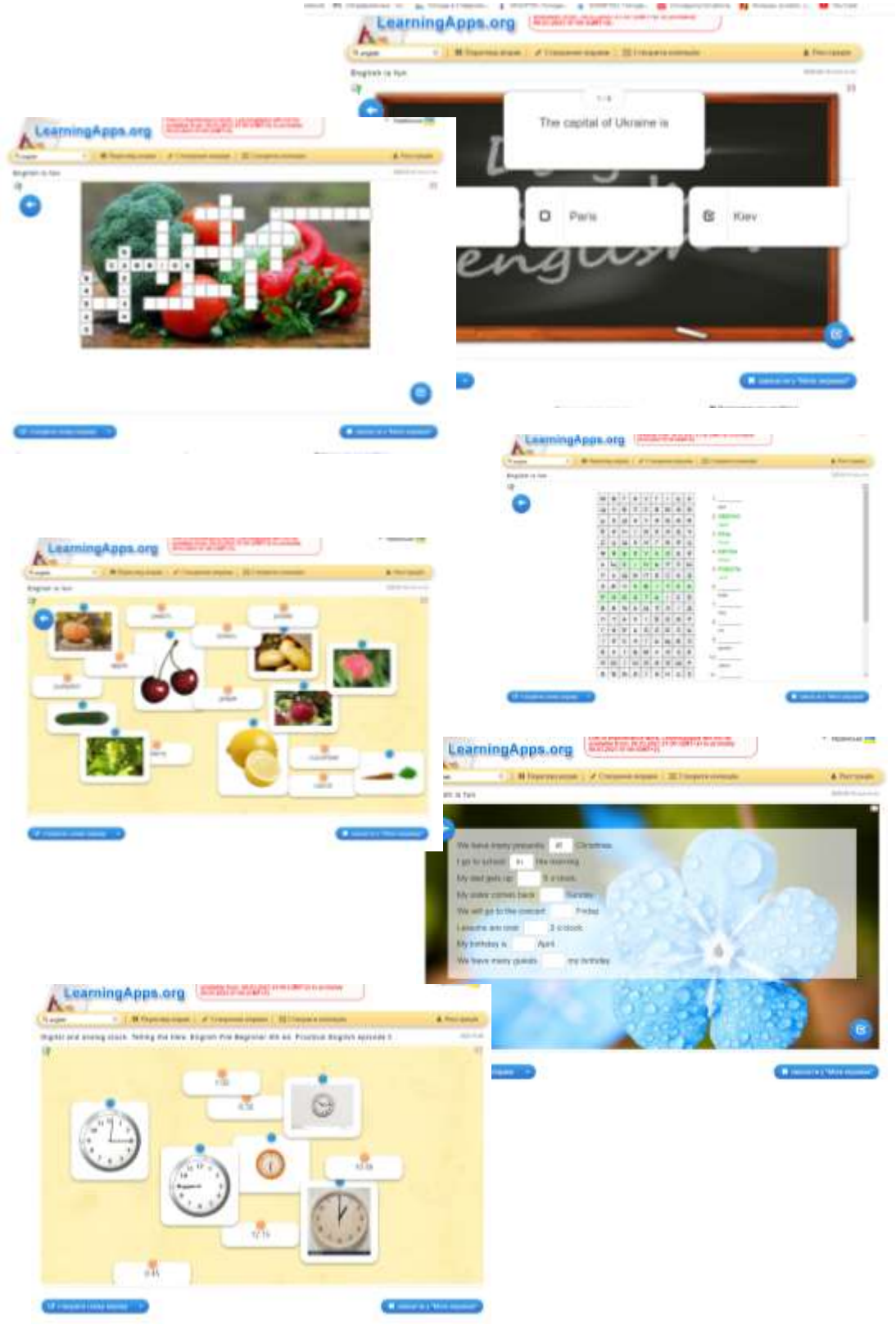

2.2.4. Вебсервіс LiveWorksheets – інтерактивний майданчик

Вебсервіс LiveWorksheets дозволяє вдосконалювати робочі матеріали, створені в форматах pdf, jpg і png. Перетворює звичайні сторінки в інтерактивний матеріал для самоперевірки. Можна створювати робочі листи, які містять кілька типів завдань. За допомогою Liveworksheets можна вибирати правильну відповідь, створювати вікторину з вибором правильної відповіді, зіставляти відповіді, прослуховувати тексти. Завдання безкоштовно можна завантажувати і використовувати під час уроків очного і дистанційного навчання. https://www.liveworksheets.com/

Користуюсь вебсервісом Liveworksheets і рекомендую вчителям та учням для вивчення англійської мови.

2.2.5. Інтернет-ресурс Quizlet для тестування та самоперевірки

Quizlet – ще один цікавий інтернет-ресурс – зручний для вивчення іноземних мов та платформа для пошуку готових навчальних модулів і створення власних курсів. У програмі є різні ігри для вивчення слів, термінів: підібрати слово до картинки чи пояснення, потренувати написання слова та вимову, пройти тести для самоперевірки. https://quizlet.com/

Quizlet – це онлайн-інструмент навчання, один з найбільш швидкозростаючих безкоштовних освітніх платформ з 30 мільйонами щомісячних користувачів з 130 країн світу. Сервіс створює прості флеш-карти з паперовим малюнком і надає їм сучасний сенс. Онлайн користувачі формують набори досліджень (терміни і визначення) або використовують створені іншими розробниками, в тому числі і своїми однокласниками.

Існують декілька способів вивчення інформації: віртуальні картки, введення відповідей на письмові або звукові підказки. Є також дві гри: матч - перенесення правильної відповіді і гравітація - введення правильної відповіді при падінні астероїдів. Формат онлайн є ключовим. Привабливість цифрового інструменту навчання полягає в тому, що він задає більш динамічні питання. Сьогодні сервіс вже налічує більше 317 мільйонів карток, створених користувачами.

За умови систематичного використання інтерактивних технологій у навчальному процесі в поєднанні з традиційними методами навчання та педагогічними інноваціями значно підвищується ефективність навчання учнів з різнорівневої підготовкою.

Інтерактивне навчання – це ефективний спосіб засвоєння інформації, який краще використовувати, комбінуючи різні інструменти. І на думку експертів, таке інноваційне рішення повинно лягти в основу нової навчальної програми багатьох освітніх установ. Без них буде важче досягти високих показників успішності дітей.

РОЗДІЛ 3.
ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти [15].

В програмі зазначено: *«Іншомовна комунікативна компетентність виявляється в безпосередньому та опосередкованому міжкультурному спілкуванні».* Одна з компетентностей у новому Державному стандарті початкової освіти передбачає **формування навичок міжкультурного спілкування.** Тобто, окрім того, що діти вчаться спілкуватися іноземною і розуміти прості висловлювання, Державний стандарт ще й передбачає, що діти будуть толерантно ставиться до відмінностей інших культур, будуть поважати традиції і звичаї інших народів.

На сайті **Intercultural competence**, заснованому Європейською Комісією, вказано, що **міжкультурна компетентність** передбачає готовність сприймати цінності й поведінку інших із ширшої перспективи і не вважати свої за єдино правильні чи вищі [16].

Позакласна робота з іноземної мови поглиблює і розширює знання учнів, сприяє розширенню культурологічного кругозору школярів, розвитку їх творчої активності, естетичного смаку, підвищує мотивацію до вивчення мови та культури іншої країни, має велике загальноосвітнє, виховне і розвиваюче значення. Позакласні заходи з англійської мови є вагомою складовою всього навчально-виховного процесу початкової школи. Вони розкривають низку додаткових можливостей як для вчителів, так і для учнів: систематизують та поглиблюють набуті знання з англійської мови, вдосконалюють сформовані у

них навички, сприяють підвищенню мотивації до вивчення мови та знайомства з культурою та традиціями народу, мова якого вивчається, розвивають комунікативну компетентність, допомагають розкрити творчі здібності учнів, вчать співпрацювати в команді.

Працюючи з учнями початкових класів, помітила, що на цьому етапі розвитку діти виявляють соціальну активність, прагнуть до сприйняття нового, цікавого, їх пам'ять розвивається, запам'ятовування набуває цілеспрямованого характеру. Саме тому впроваджую позакласні заходи, які сприяють ефективному досягненню поставлених завдань, пов'язані з вибором конкретних цікавих прийомів, а також зі змістом навчальних матеріалів. Дуже важливо, що у таких заходах активну участь беруть учні з різним рівнем володіння іноземною мовою, щоб діти не відчували психологічного бар'єру.

Вивчення англійської мови через знайомство учнів з традиціями та святами англомовних країн

Значно підвищується інтерес до вивчення англійської мови через знайомство учнів з багатьма традиціями та святами країн мови, що вивчається. Учні з захопленням вивчають звичаї національних свят, традиції, культурні особливості англомовного народу, міняють образи, вживаються в ролі, вивчають новий лексичний матеріал з даної тематики невимушено і цікаво.

Мета таких заходів:

- формувати міжкультурну компетентність, країнознавчі та соціокультурні знання учнів;
- виховувати інтерес до вивчення англійської мови, повагу до культури та традицій свого та інших народів;
- розвивати інтелектуальну й емоційну сферу особистості, комунікативно-ігрові здібності, ерудицію, художній смак, творчість, пам'ять та увагу, вміння працювати в команді.

Міжнародний день млинця
(International Pancake Day)

Одним з найулюбленіших святкувань у школі є Міжнародний день млинця (International Pancake Day) або Масляний чи Жирний вівторок (Shrove Tuesday). Це особливий день, який традиційно відзначають в багатьох країнах світу. Особливої популярності він набув у Великобританії, США, Канаді, Ірландії, Австралії, Франції, Іспанії, Італії та Бразилії.

Кожна країна має свої особливості та традиції святкування цього дня, але всіх об'єднує одне – смаження млинців на пательні, пригощання та смакування ними, влаштування веселих перегонів у фартухах з пательнями в руках. Це свято відзначають завжди у вівторок, що передує початку 40-денного Великоднього посту. В залежності від року він випадає в лютому або в березні. Це своєрідна аналогія української Масниці або Масляної, тільки зі своєю історією та традиціями.

Щоб глибше відчути атмосферу святкування цього дня, в рамках відзначення свята проводжу дітям майстер-клас та урок-практикум по приготуванню млинців (панкейків). До проведення цього уроку залюбки долучаються матусі учнів: шиють фартушки і хусточки, беруть участь у майстер-класі, допомагають з організацією заходу.

Урок-практикум "How to make pancakes?"

Мета: ознайомити учнів з традиціями святкування Міжнародного дня млинців в Англії та у світі; відтворити народні звичаї та обряди англійців, зокрема, приготування панкейків; формувати у дітей духовно-моральні

цінності; розвивати увагу, пам`ять, уяву, артистичні та творчі здібності дітей; прищеплювати любов до культури британського народу; залучити батьків до співпраці; підвищити мотивацію учнів до вивчення англійської мови.

Обладнання: роздатковий матеріал, олівці, чайний набір, скатертини, індукційна плита, кухонне приладдя, реквізити одягу, продукти харчування за рецептом, допоміжний матеріал.

Організаційний момент. Для проведення уроку-практикуму заздалегідь треба підготувати класну кімнату: знайти місце для арт-студії, місце для приготування млинців; забезпечити наявність необхідних продуктів та кухонного приладдя; перевірити справність індукційної плити та розетки; подбати про техніку безпеки дітей. Клас може бути прикрашений тематичними постерами, на столах різнокольорові скатертини. Учні-кухарі одягають кухарський фартух, хустинку, рукавички.

На початку уроку учні слухають текст, ознайомлюються з історією виникнення цього свята.

T. What do you know about the Pancake Day? Listen to the text about the history of this holiday.

Listening

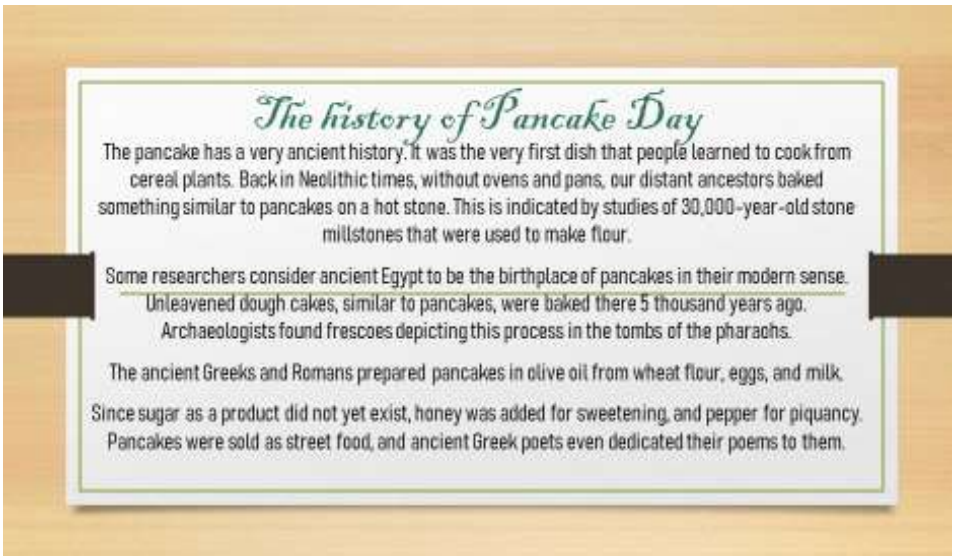

Далі відбувається етап ознайомлення з новими лексичними одиницями з теми.

T. Read the words, find the translations in the dictionary and write them into your copybooks.

Vocabulary

На наступному етапі заходу діти читають інформацію про панкейки.

T. What do you know about pancakes? What are they? Read the text and answer the questions.

Reading

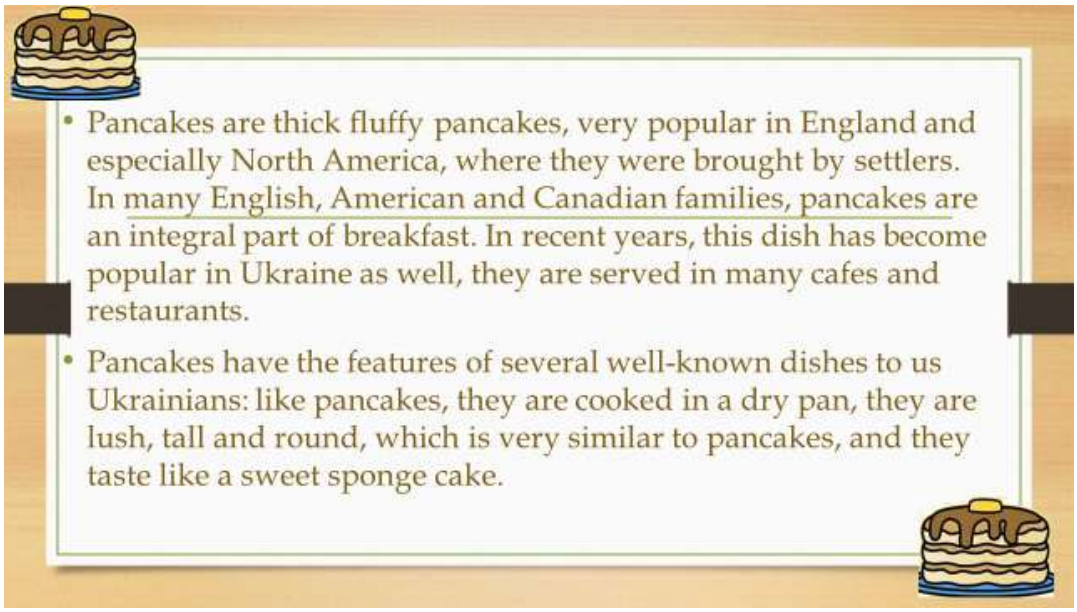

Переходимо, власне, до рецепту млинців та інструкцій щодо приготування панкейків. Переглядаємо відео на YouTube.

T. Let's watch how to make pancakes.

Watching video

Fluffy pancakes recipe | How to make fluffy pancakes | Happy Home Food - YouTube

Записуємо рецепт в зошит.

Writing a recipe

T. Write the recipe into your copybook.

Одягаємо кухарські фартушки і хустинки, шапочки, рукавички. Обов'язково проводимо інструктаж з правил користування індукційної електричної плити. Готуємо всі необхідні інгредієнти. Переходимо до приготування страви.

Preparation for cooking

Замішуємо всі інгредієнти, обов'язково в цьому етапі беруть участь усі задіяні учні. Допомога батьків в такому процесі відіграє дуже важливу роль – це гуртує колектив, мотивує дітей до співпраці, поліпшуються дитячо-батьківські стосунки.

Поки команда кухарів працює, інша частина класу бере участь у арт-посиденьках і розфарбовує тематичні розмальовки.

Art gatherings "Happy Pancake Day"

Щоб трохи перепочити, співаємо.

Singing a "Pancake song"

T. Let's sing a song:
https://www.youtube.com/watch?v=UUoEd8DLM4M

Тим часом команда завзятих кухарів вже смажить млинці.

Cooking the dish

Далі переходимо до найсмачнішого етапу – смакування млинцями.

Eating pancakes

T. Enjoy your meal!

На завершальному етапі підбиваємо підсумки заходу.

Summary

T. Answer my questions:

- What is a pancake?
- Where this holiday is celebrated?
- When did people start eating pancakes?
- Why did people start cooking pancakes?
- Did you like pancakes?
- Did you like our lesson?

Творча команда художників звітує про свої шедеври.

Art-collage

І звичайно, фото на пам'ять.

Selfie-time

Отримуємо творче домашнє завдання: напекти вдома панкейків за рецептом з допомогою батьків. Фотозвіт скинути у Вайбер.

Homework

А ось і звіт:

Не забуваємо головне: похвалити і оцінити учнів за допомогою засобів формувального оцінювання.

Розважальна програма “Fun racing”

Мета: розширити знання учнів про англійські звичаї та обряди, ознайомити з традиціями британського народу, особливостями святкування Міжнародного дня млинця; розвивати фантазію, творче та логічне мислення, навчити співпрацювати в команді; виховувати шанобливе ставлення та сприяти впровадженню традицій Англії; підвищити цікавість до вивчення іноземної мови.

Обладнання: роздатковий та дидактичний матеріал, атрибути для естафет, канцелярське приладдя, допоміжний інвентар.

Організаційний момент. До початку заходу треба підготувати місце проведення: правильно розмістити шкільні меблі, розкласти інвентар та атрибути для перегонів.

Вступне слово. Напередодні Великого посту в країнах з християнськими традиціями влаштовують особливі святкування, у багатьох з них - їдять млинці. Зокрема, у Великій Британії не лише їдять млинці в останній день перед постом, а й влаштовують з ними перегони. І сьогодні ми з вами спробуємо відчути себе англійцями.

Перегляд відео “Pancake Day Races”

https://www.youtube.com/watch?v=g1XkVKY4ZDQ

Перед початком естафет учні об'єднуються в дві або три команди. За сигналом вчителя розпочинаються перегони. За правильне і вчасне виконання завдань команда отримує 1 фішку. Переможуть учасники, які назбирають більшу кількість фішок за естафети.

Естафета "Naughty flour"

Учні мають набрати столову ложку борошна і занести його, не розсипавши, у зелену склянку, по черзі. Переможе команда, яка швидше наповнить склянку борошном.

T. Let's combine two teams and do the tasks. The first is "Naughty flour". You have to take a spoon of flour, run to the chair with it and pour it into the green glass.

Естафета "Crazy eggs"

Учні мають взяти яйце на столову ложку і занести його, не впустивши на підлогу, до вказаного місця, по черзі.

T. The next task is "Crazy eggs". You have to take an egg in spoon, run to the chair with it and put it into the plate.

Естафета “Milk boom”

Учні мають набрати в столову ложку молока і перелити його, не розливши на підлогу, в оранжеву склянку, по черзі.

T. The next task is “Milk boom”. You have to take a spoon with milk, run to the chair with it and pour it into the orange glass.

Естафета “Pancake races”

Учні беруть сковорідку з млинцем. Завдання естафети: оббігти стілець, підкидаючи панкейк на пательні, не кинувши на підлогу, по черзі, передати сковорідку далі.

T. The next task is “Pancake races”. You have to take a pan with pancake, run around the chair with it, throwing up regularly and come back.

Естафета “Little testers”

Учні мають з’їсти по одному панкейку по черзі. Завдання естафети: підбігти до тарілки з млинцями, з’їсти один, повернутись в команду, по черзі.

T. The next task is “Little testers”. You have to run to the chair, eat a pancake and come back.

Вправа “Puzzles”

Учні складають тематичні пазли. Яка команда перша виконає завдання, та і отримує фішку.

T. Make a puzzle. Who is the first?

Арт-хвилинка “Happy pancakes”

Учні мають на швидкість розфарбувати тематичні розмальовки.

T. Let’s paint a picture. Who is the first?

Підведення підсумків. В кінці перегонів кожна команда підраховує свої фішки. Виграє та, яка заробила найбільше. Переможців нагороджуємо дипломом, учасників грамотою за активну участь. І звичайно фото напам’ять.

Учні початкової школи вже декілька років поспіль з великим задоволенням беруть участь у веселих перегонах до Міжнародного дня млинців. Цікаво і захоплююче проводимо позакласний час. Знайомимось з традиціями британського народу, особливостями святкування дня панкейків. Під час таких заходів учні розвивають фантазію, творче та логічне мислення, вчаться співпрацювати в команді.

Такі заходи сприяють підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови, спонукають до впровадження іноземних свят в нашій країні.

День святого Патрика
(St. Patrick's Day)

17 березня у світі відзначають День святого Патрика - культурне та релігійне національне свято Ірландії, яке вже розповсюдилося на весь світ та набуло популярності навіть в Україні.

За легендою святий Патрик був першим єпископом, заступником і борцем за волю Ірландії. Цей ірландський місіонер жив у 5 столітті нашої ери і увійшов до перших церковних списків святих. Як католицька, так і православна церква вшановують його як рівноапостольного святого та просвітителя Ірландії. Його постать є вкрай важливою для корінних ірландців, які емігрували по всьому світу, зокрема до Америки та Австралії, але зберегли традицію щорічного вшанування святого парадами й гучними гуляннями.

Святкування Дня святого Патрика пов'язане з багатьма традиціями й не завжди християнськими. В цей день в Ірландії встановлено офіційний вихідний, під час якого ірландці веселяться на повну: влаштовують паради, гуляння, святкові обіди, ходять в гості, розповідають веселі історії, танцюють під ірландську національну музику, переодягаються у костюми, використовують у своїх образах високі циліндри, окуляри та жакети зеленого кольору і фігурки казкових лепреконів з глечиками скарбів, які є національними символами країни. Прийнято прикріплювати до одягу ще один із символів - трилисник. Це листок конюшини, який був священною рослиною в давній Ірландії, бо символізував відродження весни. До 17 століття трилисник став символом ірландського націоналізму. Коли англійці почали захоплювати їхні землі та приймати закони проти мови, багато ірландців почали носити трилисник як

символ своєї гордості, своєї спадщини, незламності та невдоволення англійським правлінням.

Головний колір свята зелений, тому що саме в цьому кольорі Патрик постає на нечисленних своїх зображеннях. До того ж зелений використовується й на прапорі Ірландії.

Традиція святкувати цей день легко прижилася у більшості країн світу. Найгучніші святкування за межами Ірландії проходять у країнах з великими ірландськими діаспорами — це Велика Британія та США. Там починають продавати сувеніри, футболки та зелені капелюхи-циліндри, а також фарбують у зелений колір їжу. В Чикаго, наприклад, у День святого Патрика фарбують воду головної річки міста в зелений.

Що ж до традицій святкування в Україні, то існують і свої цікавості: організовують тематичні вечірки, пропонують відвідувачам "зелені" напої, дотримуються "зеленого" дрескоду, танцюють під веселу ірландську музику.

Для того, щоб долучити учнів до ірландської культури, ознайомити з історією, символами і традиціями святкування Дня святого Патрика в Ірландії та інших країнах та виховувати шанобливе ставлення до традицій інших народів вважаю доцільним проводити позакласні заходи на таку тематику. В межах відзначення цього свята для учнів проводжу майстер-класи з виготовлення аплікації або моделі трилисника в техніці «оригамі», цікаві інтерактивні вправи, тематичні завдання. Разом з учнями вивчаємо римівки та віршики, співаємо ірландські пісні, танцюємо під національну музику, влаштовуємо конкурси та батли, пов’язані з тематикою свята.

Такі заходи розвивають слухові та мовні навички, розширюють філологічний та лінгвокраїнознавчий світогляд учнів, залучають до діалогу культур; сприяють розвитку логічного мислення та слухової і зорової пам’яті, розвивати вміння логічно викладати свої думки; підвищують пізнавальний інтерес до вивчення англійської мови.

Handmade “How to make a shamrock with paper”

До творчої майстерні слід гарно підготуватися заздалегідь: знайти інформацію про національний символ Ірландії – трилисник, підготувати відеоматеріали про процес виготовлення паперової конюшинки, забезпечити робочі місця учнів необхідним обладнанням: кольоровий папір зелених відтінків, простий олівець або маркер, ножиці.

Перед початком майстер-класу ознайомлюємо дітей з інформацією про конюшину.

Далі проводимо інструктаж з техніки безпеки при роботі з ножицями. Після цього переглядаємо відео з інструкціями щодо виконання роботи “How to make a paper shamrock”

https://www.youtube.com/watch?v=uC_RumaML10&t=3s

Виконуємо етапи роботи за прикладом разом з дітьми:

Fold in half

Draw full heart

Begin cut

Make turn without cutting off

Clip off

Enjoy your work!

Під час колективно-творчої справи до цього дня учні ліцею створюють тематичну стінгазету з національним символом Ірландії “Happy St. Patrick’s Day” і виготовляють святкові прапорці з конюшинкою.

Interactive hour “Magic clover”

Під час інтерактивних або ігрових годин підбираються цікаві завдання, пов’язані з історією свята, традиціями святкування, звичаями та символами.

Мета таких заходів: активізувати або закріпити лексичні одиниці з теми; познайомити з культурою, історією та традиціями Ірландії; розвивати інтелектуальну, емоційну та мотиваційну сфери особистості; підвищити пізнавальний інтерес та позитивне ставлення до вивчення іноземної мови; виховувати шанобливе ставлення до ірландців.

Вправа “Complete the sentences”

T. You will hear a man talking about St. Patrick’s Day. For Questions 1 to 13, complete the sentences with a word or short phrase.

Учні слухають інформацію про свято, переглядають відео і мають заповнити пропуски в тексті. Вправу можна робити в групах, в міні-групах, в парах, разом. Завдання більше підійде учням 4 класу.

St. Patrick's Day | Bet You Didn't Know ... - YouTube

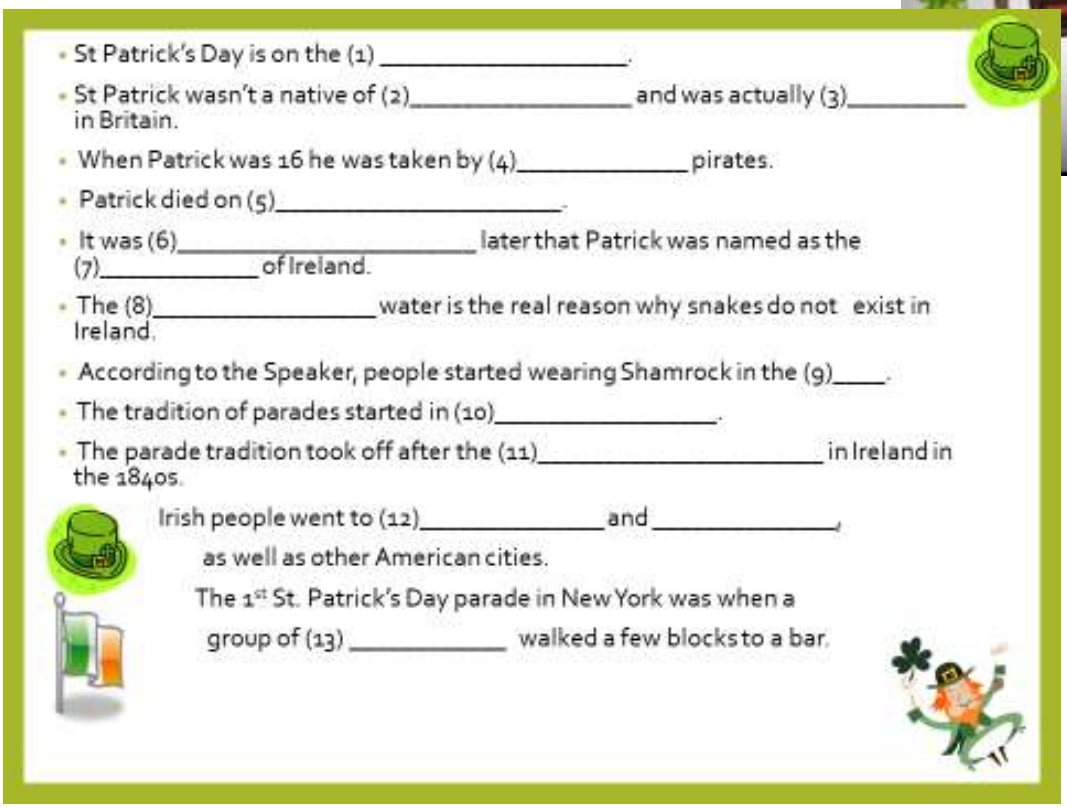

Вправа “Match the pictures with the words”

T. You see the symbols of the holiday. Match the words with the pictures.

Під час вправи учні активізують лексичний мінімум з теми, розвивають навички логічного мислення. https://www.englishwsheets.com

Вправа “Complete the text”

T. Read and complete the text with the words. (Ireland, green, leprechaun, patron, pot of gold, shamrock)

Учні мають прочитати текст і вставити слова з довідки за змістом.

Вправа “Word search”

T. Can you find these words in the Word search? **(HORSESHOE, MARCH, CELEBRATE, GREEN, FESTIVAL, SAINT, PATRICK, HARP, IRISH, COIN, LUCK, PATRON)** https://pin.it/7CRq4VV

C	E	L	E	B	R	A	T	E	E
P	F	E	N	H	A	R	P	O	T
A	F	E	S	E	E	P	H	B	N
T	R	I	S	Z	E	S	B	P	I
R	R	P	M	T	E	R	A	L	A
I	J	P	Z	S	I	T	G	U	S
C	P	P	R	C	R	V	L	C	C
K	O	O	C	O	O	B	A	K	D
C	H	R	N	W	F	I	D	L	S
L	H	C	R	A	M	M	N	U	Z

Вправа "Answer the questions"

T. Read the text and answer the questions

За допомогою вправи учні дізнаються цікаві факти про лепреконів – чарівників, ельфів, які також є символами свята. Вправу можна виконувати в парах, в мікро-групах, групах, разом, у вигляді вікторини.

Leprechauns

Leprechauns are the most well-known elves (fairies) of Ireland. They live in the large green hills, wild areas and in the forests of County Antrim. The leprechaun is an ugly little creature with pointed ears and is about 40 centimetres tall. He likes being alone and avoids contact with humans or any other leprechauns or fairies. His job is to make shoes for the other faires and he is famous as a fairy shoemaker. Because they are a kind of fairy, leprechauns are often invisible. When they are not invisible, you can recognise a leprechaun because he has a shoe in one hand and a hammer in the other. He also likes to smoke a pipe of tobacco which smells horrible! Leprechauns are naughty, they like to cause mischief. They like to hide in trees and although they are small, they can usually move very fast and are nearly impossible for a human to catch!

They usually dress in grey or green colored coats, red trousers, leather apron and a red or green wide hat. They carry two leather bags, in one he carries a silver shilling and in the other, a gold coin to buy his way out of a difficult situation. They like to drink a very strong Irish drink called poteen and can be found in an intoxicated state a lot of the time.

Leprechauns like to 'adopt' families and move in with them. When a Leprechaun has moved in the first sign is that things start to disappear, or appear again in unexpected places. Furniture may be moved around the room, and the whiskey or milk will be found to have gone down overnight, and then to have been replaced with water (especially the whiskey!). If all this begins to happen, the family involved will know they must start leaving out presents of food and drink to keep the cheeky little fairy happy. Then, the leprechaun will go round the house at night finishing the jobs that the people have no time to do.

Leprechauns guard the fairies' treasures as they must prevent humans from stealing it. They hide the treasures in a 4-leaf clover garden called Lucky Charm garden. According to myth, Leprechauns hate the rainbow, because it will show where the gold is hidden. As the saying goes "A pot of gold can be found at the end of a rainbow" and when a rainbow appears this causes the leprechauns great anxiety. Even if he moves his pot of gold quickly, he can never escape from rainbows. Since it rains a lot in Ireland, there are a lot of rainbows!

If a human ever catches a leprechaun (which is very difficult) and demands his treasure, he will give it to the human if the human sets him free. If you can ever catch a Leprechaun he'll tell you where his pot of gold is hidden if you let him go, but he'd prefer to give you three magical wishes if you'll leave his gold alone. Choose your wishes carefully as he will try to trick

Questions

- Why is it difficult to meet a leprechaun?
- What is the leprechaun`s job?
- What clothes do leprechauns wear?
- What is the first sign that a leprechaun has adopted a family?
- If the family give him food and drink, what will he do to help them?
- Where does the lepreachaun hide the fairies` treasure?
- What can be found at the end of the rainbow?
- Do leprechauns like rainbows?
- If a human catches a leprechaun, what will he give the human in exchange for his freedom?
- Why must you be careful what you wish for if a leprechaun gives you three wishes?

Вправа “Mark things”

T. Read the sentences, mark things we can do during the holiday. Put a cross in the correct place.

Учні читають речення, вибирають правильні твердження, відмічають їх хрестиком.

Вправа “Drag and drop”

T. Follow the link, read the text and do the tasks.

Учні переходять за посиланням, читають текст і виконують завдання: на відповідність, правда/неправда, пошук правильної відповіді.

https://www.liveworksheets.com/gu5823bv

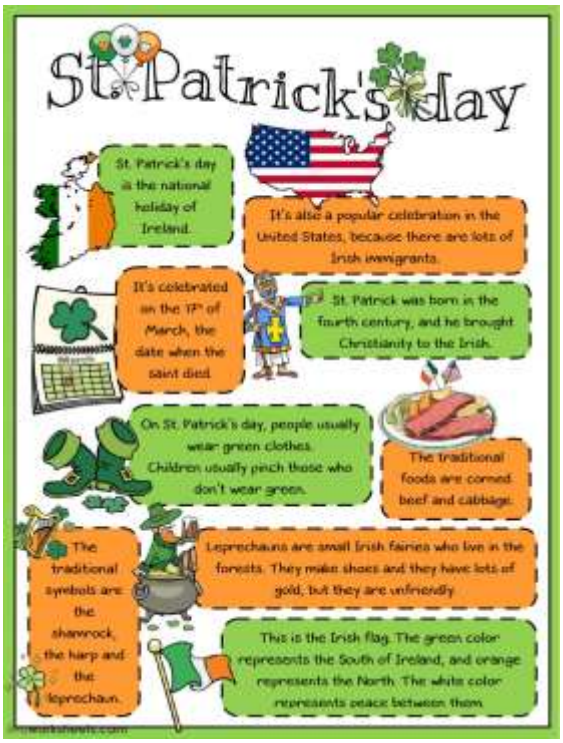

Вправа “Write the words”

T. Write the words of the theme. Who is the first?

Учні записують слова з різною кількістю літер за темою. Вправа на швидкість та уважність. https://busyteacher.org/classroom_activities-vocabulary/holidays_and_celebrations/saint_patricks_day-worksheets/

Вправа “Find the right answer”

T. Look at the pictures and find the right word.

Учні мають підібрати правильні відповідності.

https://busyteacher.org/9953-st-patricks-day-multiple-choice-activity.html

Art time “Happy green holiday!”

Чудовим засобом відпочинку під час уроку або позакласного заходу є арт-хвилинки, під час яких учні розфарбовують, малюють, створюють аплікації, виготовляють атрибути до свята. В кінці заходу можна створити колаж малюнків або панораму творчості, селфітайм у святкових костюмах.

https://www.homemade-gifts-made-easy.com/st-patricks-day-coloring-pages.html

Music break “Irish motifs”

Ірландській народній музиці по праву належить статус однієї з найдавніших музичних культур на нашій планеті. Вона багатолика і різноманітна, але завдяки співучим, нехитрим мелодіям, що поєднується зі складним, вибагливим ритмічним малюнком, її безпомилково впізнають з перших тактів у всіх куточках земної кулі. Що стосується самих ірландців, для них музика є чи не головним національним надбанням, і вони дуже пишаються тим, що їм вдалося пронести кельтські музичні традиції крізь століття, дбайливо зберігши до сьогоднішніх днів.

Без вивчення національних пісень, танців, віршів Ірландії неможливо передати учням весь колорит святкування Дня святого Патрика.

https://www.youtube.com/watch?v=tDKcJ-FqOf4

https://www.youtube.com/watch?v=dJi6Js9sfC0

Poems

St. Patrick's Day is here, you see.
We'll pick some shamrocks, one, two, three.
We'll count the leaves and look them over,
And maybe find a four-leafed clover.

I'll sew green buttons on my vest,
Green for St. Patrick is the best.
I'll wear a green hat, very high,
And dance a jig-at least I'll try

A magical day of luck and cheer,
May you have a leprechaun near!
Wear your finest green attire,
As the Irish truly do inspire.

No matter where you may be,
On St. Patty's Day may you see
A shamrock - that four-leaf clover,
May your pot of gold never be over!

St. Patrick's Day is here, you see.
We'll pick some shamrocks, one, two, three.
We'll count the leaves and look them over,
And maybe find a four-leafed clover.

I'll sew green buttons on my vest,
Green for St. Patrick is the best.
I'll wear a green hat, very high,
And dance a jig - at least I'll try!

St. Patricks Day is with us,
The day when all that's seen
To right and left and everywhere
Is green, green, green!

And Irish tunes they whistle
And Irish songs they sing,
Today each Irish lad walks out
As proud as any king.

I'll wear a four-leaf shamrock
In my coat, the glad day through,
For my father and mother are Irish
And I am Irish too!

In the name of dear Saint Patrick
This brings a loving prayer
May you forever be within
God's tender love and care -
May your heart be filled with happiness -
Your home be filled with laughter
And may the Holy Trinity
Bless your life forever after.

Сучасна глобалізація зробила з суто ірландського свята - міжнародне. Навіть побутує вислів «17 березня кожен є ірландцем» (англ. Everyone's Irish on March 17th). Учні нашого ліцею залюбки долучаються до відзначення свята і знайомляться з традиціями і звичаями країни, мову якої вивчають.

Вважаю, що позакласна робота є невід'ємною складовою частиною всього процесу навчання іноземної мови. Проведення позакласних заходів англійською мовою є ефективним засобом підвищення інтересу здобувачів освіти до вивчення іноземної мови, сприяє розширенню культурологічного кругозору, розвитку творчої активності, естетичного смаку і підвищує мотивацію до вивчення мови та культури іншої країни.

ВИСНОВКИ

Процес входження України в Європейський простір вищої освіти передбачає введення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням усіх вимог. Ці вимоги визначають сучасну програму розвитку вищої освіти України, в якій важливе місце займає вивчення іноземних мов. Особливо важливим є навчання англійської мови, яка поширюється далеко за межі нашої країни і сприяє відкриттю нових можливостей для професійного та особистісного зростання. Значення англійської мови в сучасному світі настільки велике, що її знання не є розкішшю. Будь-яка освічена людина просто зобов'язана володіти англійською мовою, оскільки саме вона є ключем до подальшої самоосвіти та самовдосконалення.

Саме тому в контексті реформування освіти сьогоднішньому вчителю треба бути готовим до змін та необхідних перетворень, до оновлення та апробацій.

Навчити дітей початкової школи просто здобувати знання – цього замало. Сучасні учні мають вміти застосувати ці знання на практиці, критично і логічно мислити, знайти вихід з найскладніших ситуацій, висловлювати свою точку зору, ухвалювати обґрунтовані рішення. Як цього досягти? З чого почати? Насамперед треба переглянути методи і форми навчання, щоб знати, як діяти, як домогтися бажаного результату, не нашкодивши. І найголовніше – заохотити до навчання.

Особливістю сучасної системи освіти є поєднання традиційного та інноваційного навчання. Щоб зробити урок цікавим, педагоги обирають інтерактивні форми та методи навчання і виховання. Вони підвищують загальний рівень навчального процесу, підсилюють мотивацію навчання і пізнавальну активність учнів.

Педагогічний досвід, представлений у цій збірці, доводить, що застосування інтерактивних вправ і завдань на уроках англійської мови в початковій школі і в позашкільній діяльності поширює дидактичні можливості уроків, підвищує інтерес до предмету, допомагає дітям формувати і розвивати всі необхідні навички та вміння, які в майбутньому стануть в пригоді протягом усього життя. А використання різноманітних інтернет-додатків та онлайн-платформ підвищують внутрішню мотивацію учнів до освоєння іноземної мови, створюють психологічну комфортність, розвивають довільну й мимовільну пам'ять.

Сьогодні неможливо реалізувати сучасні вимоги до уроку в українських школах без інтерактивного обладнання. Використання ефективних технічних засобів допомагає вчителю не лише демонструвати матеріал, а й вдало організувати взаємодію маленьких учнів з інтерактивними додатками. Розмаїття готових завдань, створених на інтернет-платформах для опанування початкових умінь і навичок, дозволяє вчителю підтримувати цікавість учнів до навчання та досягати гарних результатів.

Яскравим прикладом інтеграції організованої освітньої діяльності і самостійної діяльності дітей є LEGO-технологія. Завдяки цій технології діти детально обмірковують завдання, вчаться працювати разом, приходять на допомогу один одному. На заняттях відчувається творча атмосфера, активізується словниковий запас дитини, розвивається логічне та критичне мислення, формуються навички діалогічного мовлення.

Проведення позакласних заходів англійською мовою є також ефективним засобом підвищення інтересу здобувачів освіти до вивчення іноземної мови. Це сприяє розширенню культурологічного кругозору, підвищенню комунікативно-пізнавальної мотивації, розвитку творчої активності, естетичного смаку, формує лінгвокраїнознавчу й інтеркультурну компетенцію, позитивно впливає на особистісно-емоційний стан учнів, підвищує мотивацію до вивчення мови та культури іншої країни.

Отже, сучасний вчитель має сьогодні зробити все можливе і неможливе для пошуку ефективних шляхів навчання, розвитку пізнавальних інтересів і виховання в кожного школяра свідомого ставлення до оволодіння знаннями з англійської мови. Ефективність навчання іноземної мови насамперед залежить від чіткої та гнучкої організації навчального процесу на уроці, від вміння вчителя враховувати реальне засвоєння матеріалу кожним учнем та його індивідуальні особливості.

Вчитель іноземної мови повинен бути креативним та артистичним. Вважаю, що саме інтерактивні методи і форми навчання є актуальними, цікавими, засновані на інноваційному, творчому підході до вивчення іноземної мови, розвивають творчий потенціал особистості, підвищують мотивацію до вивчення мови та покращують мову як основний механізм комунікації.

Матеріали збірника можуть бути використані при створенні розробок гурткових занять, корисні вчителям іноземної мови, початкових класів, студентам-практикантам, класним керівникам і творчо-пошуковим групам.

Ми не можемо уникнути змін, але можемо до них підготуватися. І маємо навчити дітей змінюватися разом зі світом та вчитися протягом всього життя.

«У нас не повинно бути нещасливих учнів, душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здібні. Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини, які породжують енергію для перебороження труднощів, бажання вчитися».

В. О. Сухомлинський

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібік Н. М. Нова українська школа: порадник для вчителя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf

2. Бичківська Т. М. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетентності учні на уроках англійської мови. Науковий Блог. URL: https://naub.oa.edu.ua/2017/

3. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.

4. Волкова О.Б. Використання Інтернет-сервісу LearningApps на уроках інформатики в початковій школі. Збірник вправ / О.Б.Волкова, Л.Ю.Бількевич. – Біла Церква : БЗШ І – ІІІ ступенів № 5. – 2018. – 67 с. URL: https://vseosvita.ua/library/embed/01000eie-9bb3.docx.html

5. Державний стандарт початкової освіти. ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) {Документ 87-2018-п, чинний, поточна редакція – Редакція від 06.10.2020, підстава – 898-2020-п}. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12.

6. Джуринський А.Н. Історія педагогіки та освіти. Розділ «Білінгвальне навчання». © Підручники для студентів онлайн (info{ат}stud.com.ua) © 2015 – 2023. URL: https://stud.com.ua/72458/pedagogika/bilingvalne_navchannya

7. Мельник Н. М. Впровадження інтерактивних технологій у навчально-виховний процес. // Початкове навчання і виховання. – 2006. – №13. – С. 2-3.

8. Новосельська Н. Т., Тимечко О. П. Використання LEGO-технології в освітньому просторі НУШ. *ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ. Львівський національний університет імені Івана Франка«Молодий вчений»*. № 10 (86) жовтень, 2020 р. С. 144-146. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/MV-Tymechko.pdf

9. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання / Олена Пометун. – Київ : [Б. в.], 2007. – 141 с. URL: https://nvk-licey.at.ua/_ld/0/2_BTn.pdf

10. Редько В. Інтерактивні технології навчання іноземної мови. / *Рідна школа.* 2011. № 8–9. – С. 28–36.

11. Рома О. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник / The LEGO Foundation, 2018. – 44 с. URL: LEGO Play box activity booklet April 2018 UKR.indd (mon.gov.ua)

12. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві / В. О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа., 1988. – 310 с.

13. Тарнавська Н.П. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів дошкільної та початкової освіти: збірник науково-методичних праць / за заг. ред.. В. Є. Литньова, Н. Є. Колесник, Т. В. Наумчук. Житомир: В-тво ЖДУ ім.І. Франка, 2014. – 620 с.

14. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf

15. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf

16. Швадчак Н. Нова українська школа. Ключ до компетентностей: міжкультурне спілкування. / Нова українська школа (nus.org.ua). – 2020. URL: https://nus.org.ua/articles/klyuch-do-kompetentnostej-mizhkulturne-spilkuvannya/

УКРАЇНА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

65014, м. Одеса, провулок Нахімова, 8; тел. (048)770-34-27, E-mail: ooiuvadm@ukr.net, http://ooiuv.odessaedu.net

від 17.03.2023 № 118/106
на №_____від_____

Витяг з протоколу №2
засідання науково-методичної ради
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
від 14 березня 2023року

Слухали:

Про схвалення власних методичних розробок педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, фахової передвищої освіти.

Ухвалили:

Схвалити методичну розробку

Малахівської Ольги Вікторівни,
(прізвище, ім'я, по батькові)
вчителя англійської мови Ставрівського опорного ліцею з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією
(предмет, назва навчального закладу)

Окнянської селищної ради Подільського району Одеської області,
(район, місто)

«Збірник інтерактивних вправ на уроках англійської мови в початковій школі»,
(назва методичної розробки)

яка пройшла апробацію у закладах освіти, та рекомендувати для практичного використання.

Ректор академії Любов ЗАДОРОЖНА

Голова науково-методичної ради Оксана ЛЕВЧИШЕНА

НОВА
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА